

БУЛГАН АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

БУЛГАН АЙМГИЙН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН байдал

Monthly bulletin of **STATISTICS**

2018/12

www.bulgan.nso.mn

СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЛИЙГ ХЭРХЭН АВАХ ВЭ?

www.1212.mn

СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН
НЭГДСЭН САН

www.nso.mn сайтын
Хэрэглэгчийн бүртгэлд
бүртгүүлснээр цахим
хаягаар тогтмол
авч болно.

Monstat ezStat
аппликейшн

1900-1212
Лавлах утас

@statistic_mn

Вндэсний Статистикийн
Хорооны
НОМЫН САН

Онлайн лавлах
мессенжер
8:30-17:30

Статистик
мэдээлэл

ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭГ

ХҮНД СУРТАЛ
АВИЛГА

ҮГҮЙ НЭЭЛТТЭЙ
ХҮРГЭНЭ

ГАРЧИГ

Аргачлалын тайлбар.....	2
Товч танилцуулга.....	6
I. 1 Хүн ам.....	14
I. 2 Хөдөлмөр.....	15
I. 3 Нийгмийн халамж.....	16
I. 3 Нийгмийн даатгал.....	16
I. 4 Эрүүл мэнд	17
I. 6 Гэмт хэрэг	18
II.2 Банк, Санхүү.....	19
II.3 Үнэ.....	20
II.6 Аж үйлдвэр.....	25
II.6 Барилга.....	26
II.8 Худалдан авах ажиллагаа.....	27
II.9 Газар өмчлөл.....	32
II.10 Бизнес регистрийн сан.....	32
II.14 Мал аж ахуй.....	34
II.15 Газар тариалан.....	38

Аргачлалын тайлбар

Хөдөлмөр

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэгдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхитэй хайж байгаа хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс, хөдөлмөрийн төв бирж, хөдөлмөрийн хувийн биржид бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийг хамруулна.

Нийгмийн даатгал, халамж

Нийгмийн даатгал нь иргэн болон төр, аж ахуйн нэгж байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын сан бүрдүүлэх, даатгуулах, өндөр наслах, хөдөлмөрийн чадвараа алдах, өвчлөх, ажилгүй болоход өөрт нь, тэрчлэн даатгуулагч нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр өгөх агуулга бүхий нийгэм эдийн засгийн арга хэмжээ юм. Тэтгэврийн, тэтгэмжийн, эрүүл мэндийн, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалан өвчний, ажилгүйдлийн даатгал гэсэн төрлөөс нийгмийн даатгал бүрдэнэ.

Нийгмийн даатгалын сан нь ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах болон нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ.

Нийгмийн даатгалын тухай хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд нийгмийн даатгалын шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг даатгуулагчаар тооцно.

Тэтгэвэр нь даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөгжлийн бэрхшээлтэй болоход хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, нас барахад нь түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүд (хүүхэд 16 нас, сургуульд суралцаж байгаа бол 19 нас хүртэл)-ийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор нийгмийн даатгалын сангаас олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Тэтгэмж нь хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд даатгуулагчид нийгмийн даатгалын сангаас нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа шаардлагатай хүнд хуульд заасан тэтгэвэр, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж олгох, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн болон төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн халамж гэнэ.

Эрүүл мэнд

Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байвал хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүйгээр амьд төрөлтөд тооцно.

Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг тодорхойлохдоо тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулна.

Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох хүүхдийн эндэгдлийг тооцохдоо тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд хуваана.

Эндсэн эхийн тоонд жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэн эхийг хамааруулна.

Халдварт өвчний өвчлөлийн 10000 хүнд ногдох түвшинг тооцохдоо тайлант хугацаанд амбулаторийн үзлэгээр шинээр бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчний тохиодлын тоог тухайн хугацааны хүн амын тоонд харьцуулна.

Аюулт үзэгдэл, осол

Гамшиг гэж аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг хэлнэ.

Аюулт үзэгдэл гэж хүчтэй цасан болон шроон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг хамруулан ойлгоно. Техникийн холбогдолтой осол гэж үйлдвэрлэл, технологийн горим зөрчигдсөнөөс тоног төхөөрөмж, барилга, байгууламж, шугам, сүлжээ эвдрэх, тээврийн хэрэгсэл осолдох, сүйрэх, цацраг идэвхт болон химийн хорт бодис алдагдах зэргийг хамруулан ойлгоно.

Гэмт хэрэг

Эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасан, нийгэмд аюултай, гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэнэ.

Гэмт хэргийн нийгмийн шинж чанар, аюулын хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна.

Гэмт хэргийн тоог Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн төрлөөр нэгтгэн гаргаж байна.

Тухайлбал:

- Хүний ам бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг
- Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн эсрэг гэмт хэрэг
- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг
- Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг
- Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг
- Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг
- Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг
- Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг
- Бусад гэмт хэрэг

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог тодорхойлохдоо нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог 18 ба түүнээс дээш насны хүн амын дундаж тоонд харьцуулна.

Дор дурьдсан этгээдэд хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч эрүүгийн хэрэг үүсгэж, үндэслэл бүхий тогтоол гаргасан бол сэжигтнээр тооцно. Үүнд:

-Уг этгээдийг гэмт хэрэг үйлдэж байх үед буюу үйлдэл дор нь барьсан

-Гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг хохирогч буюу харсан хүн шууд заасан

-Уг этгээдийн бие, хувцас, эд зүйл, орон байранд гэмт хэргийн ул мөр тодорхой илэрч олдсон

-Уг этгээд хэргээ илчлэн ирсэн

-Гэмт хэрэгт сэрдэгдэх үндэслэл бүхий бусад баримт байгаа бол

Хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч тогтоол үйлдэж, ял сонсгосон этгээдийг яллагдагчаар тооцно.

Төрийн санхүү

Орон нутгийн төсвийн суурь орлого гэж тухайн шатны төсөвт орох татварыг доод хувь хэмжээгээр тооцсон орлого болон татварын бус орлогын нийлбэрийг хэлнэ.

Орон нутгийн суурь зарлага гэж сум, аймаг, нийслэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх чиг үүрэгтэй холбогдох урсгал болон хөрөнгийн зарлага, нийгмийн асрамж, халамжийн үйлчилгээ, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх зардлыг хэлнэ.

Төсвийн тэнцэл гэж тухайн төсвийн жил, улирлын нийт орлого, зарлагын зөрүүг хэлнэ.

Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас батлан аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга бүрдүүлж зарцуулах төсөв нь орон нутгийн төсөв байна.

Татварын орлогод орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж, өмчийн татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, гадаад худалдааны татварын орлого болон бусад татвар орно.

Төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн төрийн өмчид ногдох хувьцааны ногдол ашиг, хүү, торгуулийн орлого, түрээсийн орлого, төсөвт газрын өөрийн орлого болон татварын бус бусад орлогоос татварын бус орлого бүрдэнэ.

Төсвийн зарлагыг урсгал зардал, хөрөнгийн зардал, цэвэр зээл гэж ангилна.

Бараа, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс урсгал зардал бүрдэнэ.

Үнэ

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ) нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн

өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглана.

Хэрэглээний сагс нь дундаж зарлагатай өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хэрэглээний үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тооцоход бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, төрөл, чанар зэргийг тогтмолоор авч үздэг.

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний жин гэж өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувийн жин юм.

ХҮИ-ийн тооцоонд Ласпейресийн үнийн индексийн томъёог ашиглаж болно.

$$I_p^L = \frac{\sum_{i=1}^n p_{it} * q_{io}}{\sum_{i=1}^n p_{io} * q_{io}}$$

I_p^L - t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс

t - тайлан үе

o - суурь үе

p_{it} - 'i' барааны тайлант үеийн үнэ,

p_{io} - 'i' барааны суурь үеийн үнэ,

q_{io} - 'i' барааны суурь үеийн худалдан авсан тоо, хэмжээ,

\sum - нийлбэрийн тэмдэг

Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл нь аж ахуйн нэгжүүдийн тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгжүүдийн

тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар нь ангилахдаа НҮБ-аас гишүүн орнууддаа мөрдөхийг зөвлөмж болгосон эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд үндэслэсэн үндэсний ангиллыг мөрдөж байна.

Ерөнхий тэмдэглэл

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв (I, II, III, IV, V, ... гэх мэт)

Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-X зэргээр илэрхийлэв.

II. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

... мэдээлэл байхгүй

0.0 маш бага тоо

- гүйцэтгэл байхгүй

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

I. Нийгмийн үзүүлэлт

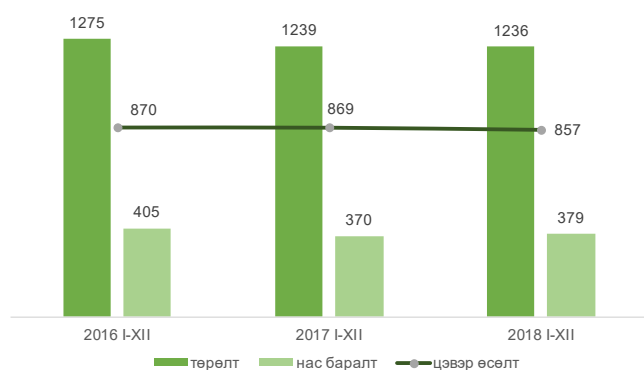

I.1 Хүн ам

2018 оны байдлаар иргэний бүртгэлд шинээр төрсөн 1236 хүүхэд, нас барсан 379 хүний бүртгэлийг бүртгэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс шинэ төрсөн хүүхэд 3 буюу 0.3 хувиар буурсан бол, нас баралт 9 буюу 2.3 хувиар буурчээ.

Зураг I.1.2

Бүртгэгдсэн төрөлт, нас баралт

2018 байдлаар 1109 хүн шилжин ирж, 1165 хүн шилжин явсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс шилжин ирсэн хүн 31 буюу 2.7 хувиар, шилжин явсан хүн 157 буюу 13.7 хувиар тус тус буурсан байна.

Зураг I.1.3

Бүртгэгдсэн шилжих хөдөлгөөн

I.2 Бүртгэлтэй, ажилгүй иргэн

Аймгийн хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгэлтэй ажилгүй иргэн 1081 болсны 527 нь эмэгтэй байна. Хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгэлтэй иргэдийн 0.5 хувийг магистр болон докторын боловсролтой, 19.8 хувийг бакалаврын болон дипломын боловсролтой, 3.4 хувийг тусгай мэргэжлийн дунд, 4.3 хувийг техникийн болон мэргэжлийн, 55.9 хувийг бүрэн дунд боловсролтой, 12.1 хувийг суурь боловсролтой, 3.4 хувийг бага боловсролтой, 0.6 хувийг боловсролгүй иргэд эзэлж байна.

Зураг I.2.1

Ажлын шинэ байранд болон ажилд зуучлагдан орсон иргэд

Аймгийн хэмжээнд ажил хайгч иргэдийн 15.0 хувийг 15-24 насны, 38.9 хувийг 25-34 насны, 23.0 хувийг 35-44 насны, 17.6 хувийг 45-54 насны, 4.5 хувийг 55-59 насны, 0.9 хувийг 60-аас дээш насны хүмүүс эзэлж байна.

Зураг I.2.2

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, боловсролын түвшнээр

I.3. Нийгмийн даатгал, халамж

Нийгмийн даатгал

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 9729.3 сая төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 2936.2 сая төгрөг буюу 23.2 хувиар буурч, зарлага 36380.5 сая төг болж өмнөх оны мөн үеэс 935.6 сая төг буюу 2.6 хувиар өссөн байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого өмнөх оны мөн үеэс буурсан шалтгаан нь эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлого, зарлага шивэгдээгүйтэй холбоотой.

Тэтгэврийн даатгалын сангийн орлого өмнөх оны мөн үеэс 653.9(8.8%) сая төгрөгөөр өсч, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний даатгалын сангийн орлого 24.5(4.3%) сая төгрөгөөр тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого 86.3(8.9%) сая төгрөгөөр, ажилгүйдлын даатгалын сангийн орлого 17.4(8.5%) сая төгрөгөөр буурсан нь голлон нөлөөлсөн байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 36380.5 сая төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний даатгалын сангийн зарлага 33.4(6.2%) сая төгрөгөөр буурсан хэдий ч тэтгэврийн даатгалын сангийн зарлага 4325.8(14.5%) сая төгрөгөөр, тэтгэмжийн даатгалын сангийн зарлага 133.8(10.9%) сая төгрөгөөр, өссөн нь голлон нөлөөлөв.

Нийгмийн халамж

Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын мэдээллээр нийгмийн халамжийн сангаас 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 14123 хүн 5056.3 сая төгрөгийн тэтгвэр, тэтгэмж олгосон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж авагчид 191.4 сая.төг буюу 3.9 хувиар өсч, харин нийгмийн халамжийн тэтгэвэрт 1203 хүн хамрагдаж 1815.6 сая.төг олгосон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 158.4 сая.төг буюу 9.6 хувиар өссөн байна.

Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, хөнгөлөлтөд 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 9557 хүн хамрагдсаны 17.5 хувь нь нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламжид хамрагдсан иргэд, 21.1 хувь ахмад настан, 4.5 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, 56.4 хувь хүнс тэжээл хөтөлбөр хамрагдсан байна. Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлтөд 1918.9 сая.төг олгосон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 374.5 сая.төг буюу 24.2 хувиар өссөн байна.

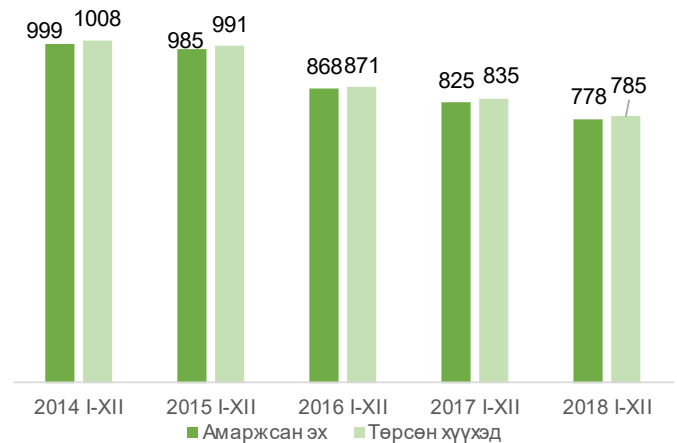

1.4 Эрүүл мэнд

Аймгийн хэмжээнд 2018 оны 3-р улирлын байдлаар 616 эх амаржиж, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 623 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс амаржсан эх 14 буюу 2 хувиар, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 14 буюу 2 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 1.4.1

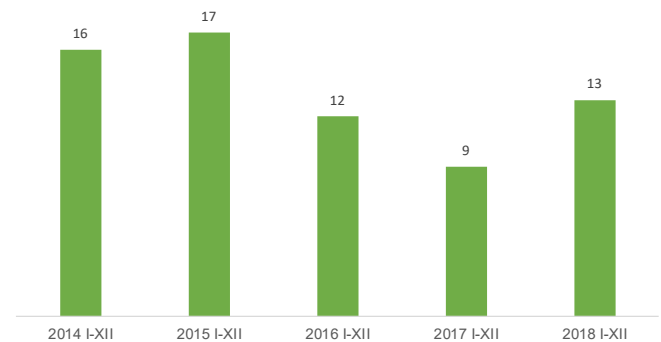
Амаржсан эх, амьд төрсөн хүүхэд,

Нялхасын эндэгдэл 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 13 гарсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал 1.4 дахин өссөн байна.

Зураг 1.4.2

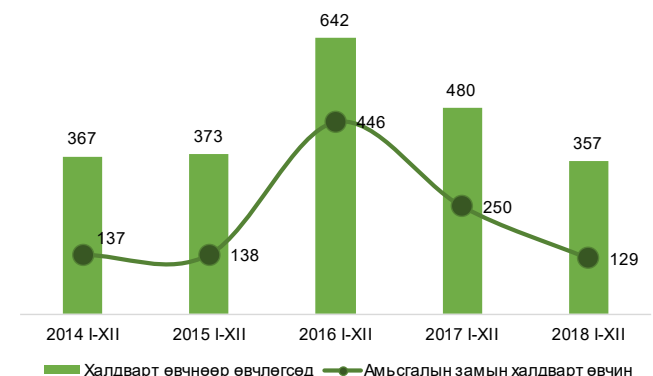
Эндсэн хүүхэд

Халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд 2018 оны жилийн эхний хагас жилийн байдлаар 357 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 123 тохиолдол буюу 26 хувиар буурсан байна. Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгсдийн 129 буюу 36 хувь нь амьсгалын замын халдварт өвчин, 145 буюу 40 хувь нь бэлэгсийн замын халдварт өвчнөөр өвчилсөн байна.

Зураг 1.4.3

Халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд

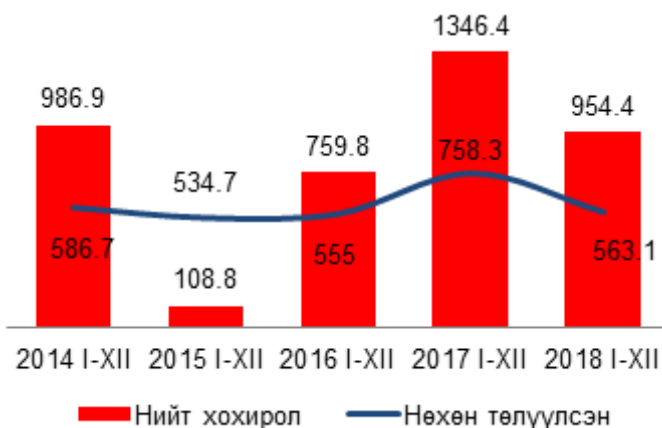

- Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг 40 бүртгэгдэж 81.8 хувиар
- Хөдөлгөөний аюулгүй байдал тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 30 бүртгэгдэн 1 хэрэгээр буюу 3.1 хувиар
- Хүнийг алах гэмт хэрэг 3 бүртгэгдэж өнгөрсөн оны мөн үеэс 50 хувиар
- Мал хулгайлах хэрэг 37 бүртгэгдэж 4 хэргээр буюу 12.1 хувиар тус тус өссөн байна.
- Залилах гэмт хэрэг 5 бүртгэгдэж 4 хэргээр буюу 44.4 хувиар
- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 144 бүртгэгдэж 13 хэргээр буюу 8.2 хувиар
- Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 94 бүртгэгдэж 26 хэргээр буюу 21.6 хувиар тус тус буурсан байна.

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол
Гэмт хэргийн улмаас нийт иргэд , аж ахуй нэгж байгууллагад 1088.4 сая төгрөгний хохирол учирснаас иргэдэд 924.4 сая төгрөгний хохирол учирсан байна. Үүнээс бүртгэлд мөрдөн байцаалтын шатанд 620.2 сая төгрөг буюу 57 хувийн хохирлыг нөхөн төлүүлж ажилласан байна.

Зураг I.6.2

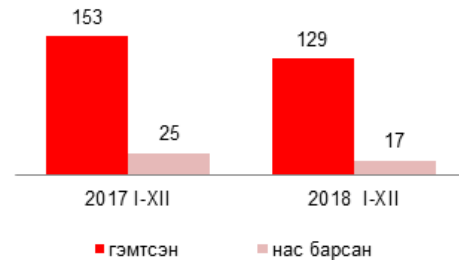
Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол, жил бүрийн 4-р улирлын байдлаар

Гэмт хэргийн улмаас 17 хүн нас барсан ба өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 5.5 хувиар буурсан байна. Бусдыг амиа хорлоход хүргэсэн гэмт хэргийн улмаас 5 хүн, хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн улмаас 7 хүн, бусад хэргийн улмаас 5 хүн амь насаа алдсан байна.

Зураг I.6.3

Гэмт хэргийн улмаас гэмтсэн, нас барсан, жил бүрийн 4-р байдлаар

Хэргийн өнгөөр нь авч үзвэл: Гэмт хэргийн улмаас 131 хүн гэмтсэн нь ХЭМХБЭГХ-ийн улмаас 103, ХАБТХАЖЭГХ-ийн улмаас 22 хүн, бусад хэрэгийн улмаас 6 хүн гэмтсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 14.3 хувиар буурсан байна. Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 55 бүртгэгдэж 8 хэргээр буюу 12.6 хувиар буурсан.

Нийт 27 хэргийг бүлгээр үйлдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 5 хэргээр буюу 22.7 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

178 гэмт хэрэгт 261 хүн холбогдсон нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 8 хүнээр буюу 2.9 хувиар буурсан байна.

2018 оны 12-р сарын байдлаар 20988 зөрчилд 759.8 сая төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авсан байна. Гудамж талбайд хэвийн бус явж орон гэртээ агсан согтуу тавьсны улмаас 533 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийхээс 17 хүнээр буюу 3.1 хувиар буурсан байна. Захиргааны журмаар 179 хүнийг баривчилж, согтуугаар тээврийн хэрэгсэл жолоодож эрхээ хасуулж, торгуулсан 244 иргэн байна.

I.7 Аюулт үзэгдэл осол

Аюулт үзэгдэл, осол 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 79 удаа гарч, 10 хүн амь насаа алдаж, шатсан гэр, орон сууц, авто машины тоо 35 удаа гарсан байна. Мөн аюулт үзэгдэл, ослын тохиодлын тоо 79 удаа гарсан нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 34.7 хувиар буурч, харин объектын гал түймэр 35 удаа гарсан нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 5.4 хувиар буурсан байна.

Зураг I.7.1

Аюулт үзэгдэл, осол болон объектын гал түймрийн тоо, оноор

II. Эдийн засгийн үзүүлэлт

II.1 Аймгийн төсөв

Аймгийн төсвийн нийт орлого 2018 жилийн эцсийн байдлаар 58369 сая төгрөг, зарлага 57008 сая төгрөг болж, аймгийн төсвийн нийт тэнцэл 1361.9 сая төгрөгний эерэг гарлаа.

Зураг II.1.1

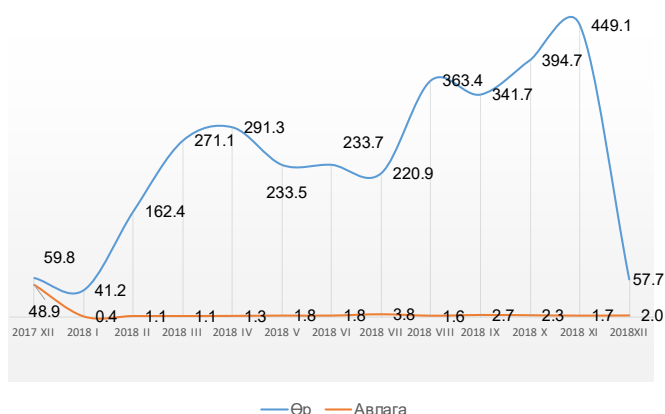
Аймгийн төсвийн орлого, зарлага сая төг

Орон нутгийн төсвийн орлогын 38.5 хувийг татварын орлого, 5 хувийг татварын бус орлого, 56.3 хувийг улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг эзэлж байна. Төсвийн зарлага 2018 оны байдлаар 57007.5 сая.төг болоход 77 хувийг бараа ажил үйлчилгээний зардал, 11.8 хувийг урсгал шилжүүлгийн зардал эзэлж байна.

Зураг II.1.2

Аймгийн төсвийн өр, авлага сараар

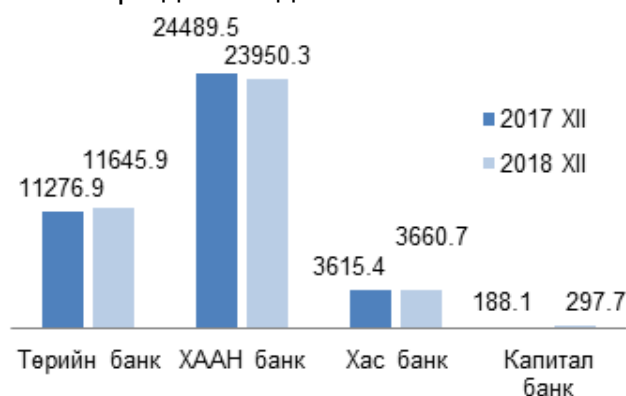
Нийт өр 57.7 сая төгрөг байна. Өр өмнөх сараас 404.6 сая, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 2.0 сая төгрөгөөр буурсан байна. Баяннуур, Булган, Гурванбулаг, Тэшиг, Хутаг-Өндөр сумын орон нутгийн төсөвт байгууллагууд өртэй гарсан байна. Аймгийн төрийн сангаар үйлчлүүлэгч төсвийн байгууллагын 22396 ширхэг гүйлгээгээр 60.4 тэрбум төгрөгийн гүйлгээ хийсэн байна.

II.2 Банк, санхүү

Аймгийн арилжааны банкнуудын 4-р улирлын мэдээгээр 276636.7 сая төгрөгийн гүйлгээний орлого орж, 141348.2 сая төгрөгийг гүйлгээнд гаргажээ. Иргэдийн хувийн хадгаламж 39554.6 сая төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 3.3 хувиар өссөн байна.

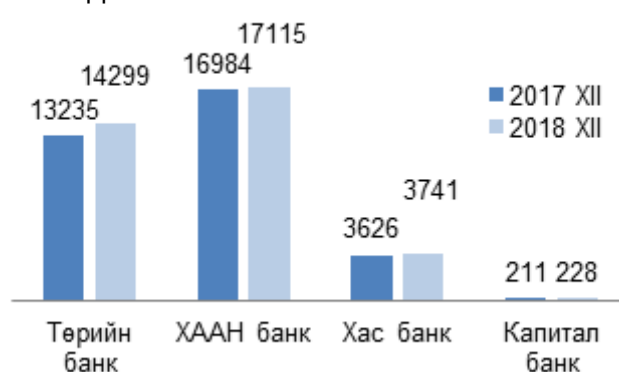
Зураг II.2.1

Иргэдийн хадгаламж /сая.төг/

Зураг II.2.2

Хадгаламж эзэмшигчийн тоо /сая.төг/

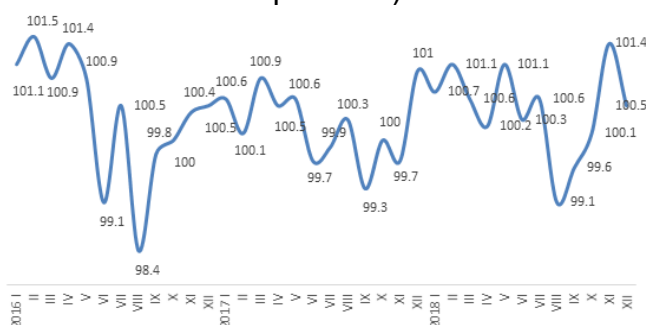
II.3 Үнэ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс аймгийн хэмжээнд 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар өмнөх оны мөн үеийнхээс 5.4 хувиар, сарын эхнээс 5.4 хувиар, өмнөх сарынхаас 0.5 хувиар өссөн байна.

Зураг II.3.1

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнийн индекс, хувь, 2018 12 сар, (өмнөх сар=100%)

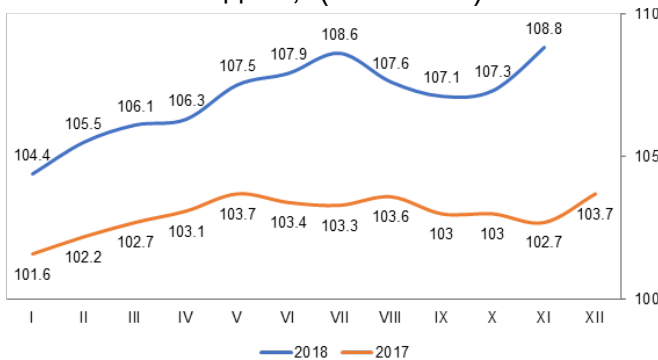
Хүснэгт II.3.1

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс, хувиар, 2018 оны 12 дугаар сард

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Жин	2018 XII 2017 XII	2018 XII 2017 XII	2018 XII 2018 XI
Ерөнхий индекс	100.0	105.4	105.4	100.5
Хүнсний бараа, ундаа, ус	29.3	102.6	102.6	101.9
Солгоуруулах ундаа, тамхи	3.2	101.4	101.4	100.1
Хувцас, бөс, бараа, гутал	16.1	103.0	103.0	100.3
Орон сууц, ус, цахилгаан, шуудан	12.3	100.7	100.7	100.0
Гэр ахуйн тавилга, бараа	4.7	103.8	103.8	100.8
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	3.6	121.9	121.9	100.6
Тээвэр	12.2	114.5	114.5	99.1
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	4.4	102.3	102.3	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	2.8	124.1	124.1	102.0
Боловсролын үйлчилгээ	4.7	100.0	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	2.6	100.0	100.0	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	4.1	101.7	101.7	99.2

Зураг II.3.2

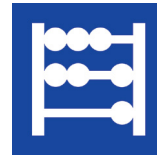
Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнийн индекс, (2015=100)

II.4 Хөдөө аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний зах зээлийн үнийн судалгаагаар 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар үхрийн 1.8-2.3 м урттай шир 9.0 мян.төгрөг, 2.3 м-с дээш урттай шир 13.5 мян. төгрөг, адууны шир 10.5 мян.төгрөг, ямааны арьс 30.0 мян.төгрөг, хонины нэхий зах зээлд нийлүүлэлт байхгүй болсон байна. Өмнөх оны мөн үеийнхээс үхрийн 1.8-2.3 метрийн урттай шир 70 хувиар, 2.3 метрийн урттай шир 65.4 хувиар, адууны шир 52.3 хувиар тус тус буурсан байна.

II.5 Малын дундаж үнэ

Малын дундаж үнэ: 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар тэмээ 900.0 мян.төг, адуу 700.0 мян.төг, үхэр 863.0 мян.төг, хонь 126.0 мян. төг, ямаа 98 мян.төг болж буюу өмнөх оны мөн үеийнхээс тэмээ 4.3 хувиар, адуу 14.7 хувиар, үхэр 10.8 хувиар, хонь 13.6 хувиар, ямаа 24.0 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

II.6 Аж үйлдвэр

Аймгийн аж үйлдвэрийн газрууд 2018 оны 4-р улирлын байдлаар 7000.5 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 9512.3 сая төгрөгийн борлуулалт нийсэн нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад үйлдвэрлэлт 1 дахин, борлуулалт 42 хувиар тус тус өссөн байна. Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалтын өсөлтөнд мал, мах бэлтгэлийн “Булган мах маркет”ХХК, “Занадуразорбак”ХХК-ууд мах бэлтгэл болон Интосэ ХХК, Хангайн гурил ХХК гурлын үйлдвэрүүдийн үйлдвэрлэлт жигдэгдэрсэнтэй холбоотой байна.

Зураг II.6.1

Аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэлт, борлуулалт

II.8 Өмчийн газар

2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 6 удаагийн дуудлага худалдаа зохион байгуулж, 2 байгууллага, 6 сумын 8 тээврийн хэрэгсэл, 1 барилга, мод борлуулж, 24.9 сая төгрөгийг орон нутгийн хөрөнгө борлуулсны орлогын дансанд төвлөрүүлсэн байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал төвлөрүүлсэн орлого 46.4 хувиар буурсан байна.

II.9 Худалдан авах ажиллагаа

2018 оны жилийн эцсийн байдлаар орон нутгийн төсвөөс 17 төсөл арга хэмжээ буюу 1580.3 сая.төг баталсанаас 1509.5 сая. төгрөгийн гэрээ байгуулсан, орон нутгийн хөгжлийн сангаас 10 төсөл арга хэмжээ буюу 657.1 сая.төгрөг батлагдсанаас 635.7 сая.төгрөг, авто замын сангаас 6 төсөл арга хэмжээ буюу 295.0 сая.төгрөг батлагдсанаас 256.4 сая.төгрөг, байгаль хамгаалах сангаас 41 төсөл арга хэмжээ буюу 3389.9 сая. төгрөг батлагдсанаас 3203.4 сая.төгрөг, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын сангаас 5 төсөл арга хэмжээ буюу 3551.5 сая.төгрөг

батлагдсанаас 3428.8 сая төгрөгийн тус тус гэрээ байгуулсан байна. Нийт 79 төсөл арга хэмжээ буюу 9473.8 сая төгрөгийн төсөл арга хэмжээ зохион байгуулахаар төлөвлөж баталсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал төсөл арга хэмжээ 2.5 дахин, батлагдсан төсөв 2.1 дахин өссөн байна. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт

II.10 Газар өмчлөл

2018 оны жилийн эцсийн байдлаар аймгийн хэмжээнд газар өмчлөхөөр 990 иргэн хүсэлтээ гаргасаны 106 иргэн буюу 10.7 хувь нь одоо эзэмшиж, ашиглаж байгаа хашааныхаа газрыг өмчилж авах, 884 иргэн буюу 89.3 хувь нь шинээр газар өмчилж авах хүсэлт гаргасан байна. Хүсэлт гаргасан нийт иргэдийн хүсэлтийн 77.9 хувь шийдвэрлэж, 89.2 га газрыг өмчлүүлсэн байна.

Иргэдийн өмчлөлд шилжсэн газрын 13.1 га буюу 14.7 хувь нь одоогийн эзэмшиж байсан газар нь, 76.1 га буюу 85.3 хувь нь шинээр олгогдсон газар байна.

II.13 Тээвэр

Тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэг: 2018 оны эхний 4-улирлын байдлаар нийт 9486 тээврийн хэрэгсэл үзлэг оношилгоонд хамрагдсан байна. Үүний 4696 нь суудлын автомашин, 3895 нь ачааны автомашин, 190 автобус, 476 мотоцикл, 79 нь чиргүүл, тусгай зориулалтын бусад 150 байна.

II.14 Хөдөө аж ахуй

Малын тоо

Мал тооллогын урьдчилсан дүнгээр 2018 оны жилийн эцэст манай аймаг мал сүргийн нийт дүн 3305.5 мянган толгойд хүрч, 2017 оныхоос 1.7 хувь буюу 56.1 мянгаар буурлаа. Урьдчилсан дүнгээр адуу 17.8 мянга буюу 6.8 хувиар, үхэр 28.6 мянга буюу 10.1 хувиар, хонь 16.2 мянга буюу 0.9 хувиар тус тус буурсан бол тэмээ 15 толгой буюу 1.1 хувиар, ямаа 6.5 мянга буюу 0.6 хувиар өссөн байна.

Нийт мал сүргийн дотор адуу 7.4 хувь, үхэр 7.7 хувь, тэмээ 0.04 хувь, хонь 53.8 хувь, ямаа 31.06 хувийг тус тус эзэлж, өмнөх оныхоос ямааны эзлэх хувь 0.7 пункт, хонь 0.4 пунктээр өсч, адуу 0.4 пункт, үхэр 0.7 пунктээр тус тус буурсан бол тэмээний эзлэх хувьд өөрчлөлт орсонгүй.

Малчин өрх

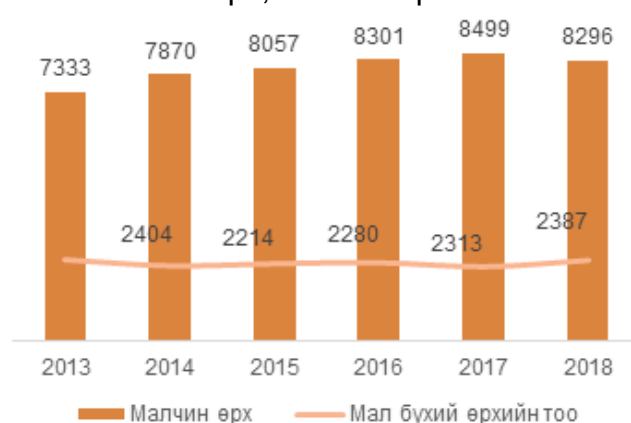
Аймгийн хэмжээнд 2018 онд мал тооллогын дүнгээр мал бүхий 10683 өрх тоологдсон байна. Үүний 77.7 хувь буюу 8296 малчин өрх нь мал аж ахуйн үйлдвэрлэл эрхэлдэг ба 22.3 хувь буюу 2387 өрх нь малыг амьдрал ахуйдаа туслах чанартайгаар өсгөн үржүүлж буй өрх байна. 2018 онд мал аж ахуйн үйлдвэрлэлд 13797 малчид ажиллаж байна. Малчдын 41.1 хувь нь буюу 5675 нь эмэгтэй малчид байна. Малчдыг насны бүлгээр авч үзвэл 27.4 хувь нь 15-34 насны, 59.2 хувь нь 35-59 насны, 13.4 хувь нь 60-с дээш насны хүмүүс байна.

Малчин өрх

Том малын зүй бусын хорогдол 2018 оны 3-р улирлын байдлаар 104.5 мян.толгой болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 41.0 мян.толгой мал буюу 64.6 хувиар өссөн байна. Нийт хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл адуу 15.7 мянга буюу 15.0 хувь, үхэр 22.3 мянга буюу 21.35 хувь, хонь 38.3 мянга буюу 36.64 хувь, ямаа 28.2 мянга буюу 27.0 хувь, тэмээ 12 буюу 0.01 хувь буюу оны эхний малын 3.1 хувь нь тус тус хорогдоод байна. Нийт хорогдлын дийлэнх 63.6 хувийг ямаа, хонь эзэлж байна. Хорогдлыг сумаар авч үзвэл Могод сум 25.6 хувийг, Гурванбулаг сум 19.9 хувь, Хишиг-Өндөр сум 12.8 хувийг тус тус эзэлж байгаа нь дийлэнх болж байна.

Зураг II.14.1

Малтай өрх, малчин өрхийн тоо

Мал төллөлт, төл бойжилт

Аймгийн хэмжээнд 2017 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 1520.9 мянган хээлтэгч малын 1079.5 мянга буюу 71.0 хувь нь 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар төллөсөн байна. Эм ямааны 69.6 хувь, эм хонины 74.3 хувь, ингэний 53.8 хувь, үнээний 63.8 хувь, гүүний 55.8 хувь төллөжээ. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал мал төллөлт 14.6 пунктээр буурсан үзүүлэлттэй байна.

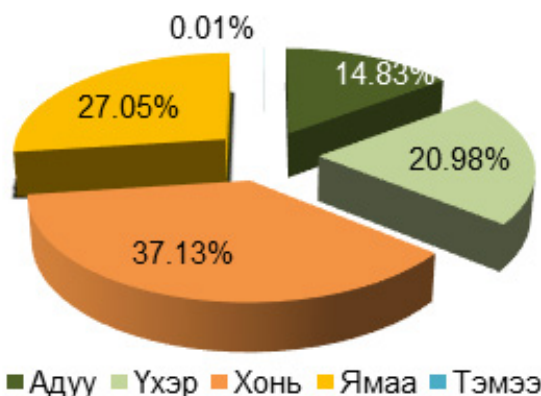
Гарсан төлийн 94.9 хувь буюу 1045.3 мянган төл бойжиж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхтэй 1.2 пунктээр буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зүй бусын хорогдол

Том малын зүй бусын хорогдол 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 115.9 мян.толгой болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 30.5 мян. толгой мал буюу 35.6 хувиар өссөн байна. Нийт хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл адуу 8.2 мянга буюу 90.7 хувь, үхэр 14.3 мянга буюу 2.4 дахин, тэмээ 7 буюу 1.8 дахин, хонь 1.9 мянга буюу 4.6 хувь, ямаа 6.1 мянга буюу 13.3 хувь буюу оны эхний малын 3.4 хувь нь тус тус хорогдоод байна. Нийт хорогдлын адуу 14.83 хувь, үхэр 20.98 хувь, ямаа 27.05 хувь, хонь 37.13 хувь, тэмээ 0.01 хувийг тус тус эзэлж байна. Хорогдлыг сумаар авч үзвэл Могод сум 25.6 хувийг, Гурванбулаг сум 19.9 хувь, Хишиг-Өндөр сум 12.8 хувийг тус тус эзэлж байгаа нь дийлэнх болж байна.

Зураг II.14.2

Том малын зүй бусын хорогдол

Зураг II.14.3

Том малын зүй бусын хорогдол

II.15 Мал эмнэлгийн үйл ажиллагаа

2018 онд 892.2 мян.толгой малд халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний вакцин хийхээр төлөвлөгдснөөс жилийн эцсийн байдлаар 832.5 мян. толгой малд вакцин хийж, 93.3 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Паразиттах өвчнөөс эмчлэн сэргийлэх арга хэмжээнд 96.9 мян. толгой бод мал, 1278.5 мян.толгой бог мал, 2.2 мян.амьтан, бүгд 1377.6 мян.толгой мал, тэжээвэр амьтанд угаалга, туулгалт, тарилга хийхээр төлөвлөгдснөөс 54.2 мян. толгой бодод, 2240.4 мян.толгой богд, 1.0 мян.толгой тэжээвэр амьтанд хийж, бод мал 55.9 хувь, тэжээвэр амьтан 45.4 хувийн гүйцэтгэсэн бол бог мал 75.2 хувиар давуулан гүйцэтгэсэн байна. Мал амьтдын паразиттах өвчнөөр 937 голомтонд 24.3 мян. толгой мал өвчилж, 24.1 толгой мал эдгэрч, 206 толгой мал үхсэн байна. Мал амьтдын халдварт өвчнөөс сэргийлэх арга хэмжээнд 75 голомтонд гарч, 666 толгой мал өвчилж, 83 толгой мал эдгэрч, 570 толгой мал үхэж, 13 толгой малыг устгасан байна. Халдварт өвчний голомтын тоог өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал 36.4 хувиар буурсан бол паразиттах өвчний голомт 15.2 хувиар өссөн байна.

Лабораторийн оношлогоо, шинжилгээнд 132.6 мян.толгой мал, тэжээвэр амьтан, 5439.3 мян.кг мах, махан бүтээгдэхүүн, 120.8 мян.литр сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, 246.9 мян. ширхэг арьс, шир, 614.3 мян.кг ноос ноолуур, 98.7 мян.кг дайвар, үзлэгт хамрагдаж, илэрсэн өвчин байхгүй, 100 хувь хэрэгцээнд тохирсон байна. Мах махан бүтээгдэхүүнийг өмнөх мөн үетэй харьцуулвал мах махан бүтээгдэхүүн 2.8 дахин, сүү сүүн бүтээгдэхүүн 4.3 дахин өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт II.15.1

Мал амьтны өвчин, 3-р улирлын байдлаар

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	Паразит өвчин	Халдварт өвчин
Голомтын тоо	ш	937	75
Өвчилсөн	толгой	24265	666
Үхсэн	толгой	206	570
Эдгэрсэн	толгой	24059	83
Устгасан	толгой	-	13

II.16 Газар тариалан

2018 оны байдлаар аймгийн хэмжээнд нийт 48287.36 га талбайд тариалалт хийсэн байна. Үүнээс үр тариа 42259.1 га, төмс 323.88 га, хүнсний ногоо 149.5 га, техникийн ургамал 4641.2 га, тэжээлийн ургамал 910.5 га, эмийн ургамал 3.1 га талбайд тус тус тариалтыг хийжээ.

Зураг II.16.1

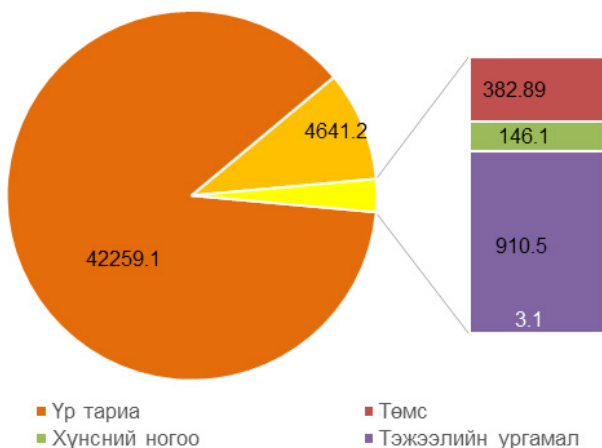
Үр тариа, төмс, хүнсний ногооны тариалсан талбай жил бүрийн эхний хагас жилийн байдлаар

Тариалсан талбай өнгөрсөн оны мөн үеийхээс 1.7 хувиар буюу 271.8 га-гаар буурсан. Үүнээс: үр тариа 733.6 га буюу 1.7 хувь, төмс 59.01 га буюу 15.4 хувь, эмийн ургамал 250.4 га буюу 98 хувь, тус тус буурсан бол, Хүнсний ногоо 3.47 га буюу 2.4 хувь, тэжээлийн ургамал 622.5 га буюу 3.1 дахин, техникийн ургамал 145.2 га буюу 3.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг II.16.2

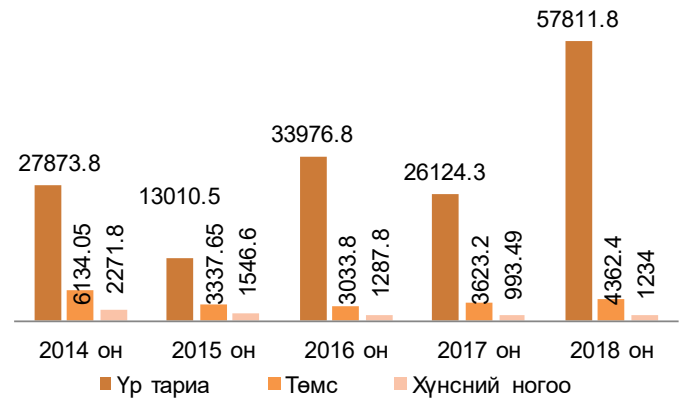
Тариалсан талбай төрлөөр

2018 оны байдлаар аймгийн хэмжээнд нийт 68387 тн ургац хураасан нь өмнөх оноос 36065.11 тн буюу 2.1 дахин өссөн байна. Үүнээс үр тариа 57811.8 тн, төмс 4362.4 тн, хүнсний ногоо 1234 тн, тэжээлийн ургамал 3512.8 тн, эмийн ургамал 0.2 тн -ыг тус тус хураажээ.

Зураг II.16.3

Хураасан ургац төрлөөр

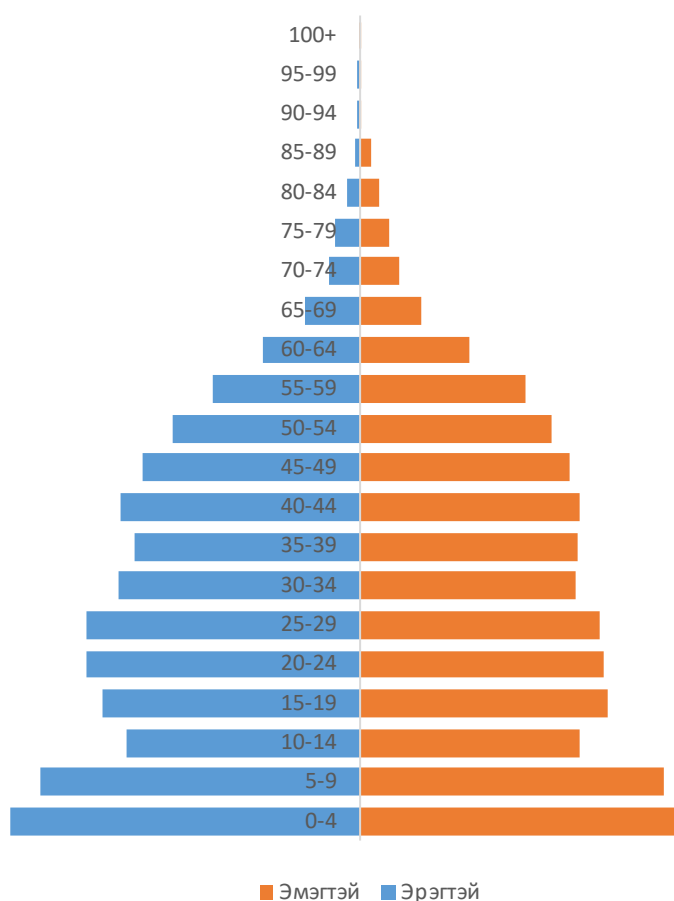

I.I ХҮН АМ

Хүснэгт I.I.1 Хүн ам, өрх

Сум	Хүн ам				2018 2017	Эрэгтэй				2018 2017	Эмэгтэй				2018 2017
	2015	2016	2017	2018*		2015	2016	2017	2018*		2015	2016	2017	2018*	
Баян-Агт	3052	3119	3218	3248	100.9	1550	1583	1632	1645	100.8	1502	1536	1586	1603	101.1
Баяннуур	1868	1818	1861	1825	98.1	983	969	998	976	97.8	885	849	863	849	98.4
Бугат	2182	2241	2277	2195	96.4	1132	1187	1208	1157	95.8	1050	1054	1069	1038	97.1
Булган	12234	12512	12616	12568	99.6	6014	6104	6125	6150	100.4	6220	6408	6491	6418	98.9
Бүрэгхангай	2726	2832	2888	2864	99.2	1388	1459	1482	1469	99.1	1338	1373	1406	1395	99.2
Гурванбулаг	3133	3176	3219	3285	102.1	1617	1644	1660	1686	101.6	1516	1532	1559	1599	102.6
Дашинчилэн	2803	2941	3037	3004	98.9	1431	1492	1540	1523	98.9	1372	1449	1497	1481	98.9
Могод	2685	2701	2729	2708	99.2	1375	1383	1394	1392	99.9	1310	1318	1335	1316	98.6
Орхон	3482	3584	3595	3465	96.4	1865	1911	1913	1856	97.0	1617	1673	1682	1609	95.7
Рашаант	3141	3165	3215	3246	101.0	1583	1602	1618	1641	101.4	1558	1563	1597	1605	100.5
Сайхан	3575	3648	3662	3545	96.8	1816	1854	1871	1799	96.2	1759	1794	1791	1746	97.5
Сэлэнгэ	3207	3306	3332	3339	100.2	1666	1723	1733	1743	100.6	1541	1583	1599	1596	99.8
Тэшиг	3495	3504	3563	3558	99.9	1786	1782	1820	1809	99.4	1709	1722	1743	1749	100.3
Хангал	4548	4611	4705	4655	98.9	2282	2302	2343	2331	99.5	2266	2309	2362	2324	98.4
Хишиг-Өндөр	3154	3156	3158	3146	99.6	1592	1595	1592	1578	99.1	1562	1561	1566	1568	100.1
Хутаг-өндөр	4729	4835	4952	5033	101.6	2432	2487	2546	2573	101.1	2297	2348	2406	2460	102.2
Нийт хүн ам	60014	61149	62027	61684	99.4	30512	31077	31475	31328	99.5	29502	30072	30552	30356	99.4

Зураг I.I.1 Хүн амын нас хүйсийн суварга 2017 он

I.2 ХӨДӨЛМӨР

Хүснэгт I.2.1 Хөдөлмөр

Үзүүлэлт	2017 XII		2018 XII		2018 XII % 2017 IX	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Ажил хайгч иргэн /сарын эцэст/	1008	491	1736	798	172.2	162.5
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн /сарын эцэст/	703	356	1081	527	153.8	148.0
Ажилд зуучилсан иргэн /эдийн засгийн салбараар/	1039	484	1394	615	134.2	127.1
ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан, агнуур	232	78	289	100	124.6	128.2
Уул уурхай олборлолт	92	9	90	11	97.8	-
Боловсруулах үйлдвэр	31	16	107	49	345.2	306.3
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	12	1	20		166.7	-
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	8	7	41	33	512.5	471.4
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа, холбоо мэдээлэл	5	2	10	1	200.0	50.0
Зочид буудал, байр, сууц болон нитийн хоолны үйлчилгээ	20	14	18	15	90.0	107.1
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	65	25	32	20	49.2	80.0
Боловсрол	42	29	124	91	295.2	313.8
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	78	56	37	30	47.4	53.6
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа					-	-
Бусад	454	247	626	265	137.9	107.3
Ажил хайгч иргэн (насны бүлгээр)	703	356	1081	527	153.8	148.0
15-24	100	52	162	79	162.0	151.9
25-34	260	140	421	208	161.9	148.6
35-44	146	78	249	125	170.5	160.3
45-54	142	68	190	98	133.8	144.1
55-59	34	10	49	12	144.1	120.0
60+	21	8	10	5	47.6	-
Ажил хайгч иргэн (боловсролын түвшнээр)	703	356	1081	527	153.8	148.0
Магистр, доктор	4	3	5	3	125.0	100.0
Дипломын болон бакалаврын дээд	138	93	214	140	155.1	150.5
Тусгай мэргэжлийн дунд	24	9	37	20	154.2	222.2
Техникийн болон мэргэжлийн	33	12	46	21	139.4	175.0
Бүрэн дунд	405	200	604	281	149.1	140.5
Суурь	67	29	131	50	195.5	172.4
Бага	23	8	37	11	160.9	137.5
Боловсролгүй	9	2	7	1	77.8	50.0

I.3. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

Хүснэгт I.3.2 Нийгмийн халамжийн зарлага, хамрагдсан хүн

Үзүүлэлт	Хүний тоо		Олгосон тэтгэвэр, тэтгэмж, мян. төг		2018 XII 2017 XII
	2017 I-XII	2018 I-XII	I-XII	I-XII	
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	10844	14123	4864880.6	5056263.0	103.9
Халамжийн тэтгэвэр	1238	1203	1657212.6	1815626.9	109.6
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	4259	3363	1663183.6	1321657.9	79.5
Үүнээс:					
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн	2514	1614	619348.2	215663.4	34.8
Ахмад настныг асарч буй иргэний	1030	1104	619696.7	683594.8	110.3
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг	440	409	252922.1	265507.0	105.0
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг	248	209	152388.9	137988.3	90.6
Бүтэн өнчин хүүхэд үрчлэн өсгөний	27	27	18827.7	18904.4	100.4
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	5347	9557	1544484.4	1918978.2	124.2
Ахмад настнуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт тусламж	1718	2020	313372.1	404733.3	129.2
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	368	434	116589.5	91466.6	78.5
Нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламж	1678	1669	659696.2	664523.4	100.7
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	12	39	2000.0	6820.0	341.0
Хүнс тэжээл хөтөлбөр	1,571	5,395	428257.5	729875.0	
Төрийн өмнөөс гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээ			24569.1	21559.9	87.8

I.3. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

Үзүүлэлт	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII 2017 I-XII
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая.төг	10458.6	11998.5	12665.5	9729.3	76.8
Үүнээс:					
Тэтгэврийн даатгалын сан	6788.9	7249.4	7460.9	8114.8	108.8
Тэтгэмжийн даатгалын сан	768.9	825.8	974.8	888.5	91.1
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	2204.4	3162	3461.9		0.0
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	513.2	563.9	564	539.5	95.7
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	183.2	197.4	203.9	186.5	91.5
Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, сая. төг	29832.3	31482.7	35444.9	36380.5	102.6
Үүнээс:					
Тэтгэврийн даатгалын сан	25577.9	27583.9	29805.9	34131.7	114.5
Тэтгэмжийн даатгалын сан	1130.6	1049.9	1230.4	1364.2	110.9
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	2339.1	2259.9	3499.6		0.0
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	541.8	240.8	540.5	507.1	93.8
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	242.9	348.2	368.5	377.5	102.4

I.4 ЭРҮҮЛ МЭНД

Хүснэгт I.4.1 Аймгийн хэмжээнд гарсан халдварт өвчин, өвчний төрлөөр оноор

Үзүүлэлт	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2017/2016
Амаржсан эхийн тоо	985	868	825	778	94%
Амьд төрсөн хүүхэд	991	871	835	785	94%
Эхийн эндэгдэл	-	-	-	-	
Амьгүй төрөлт	4	6	0	5	
Гэрийн төрөлт	6	3	5	2	40%
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	17	12	9	13	144%
Перинаталь эндэгдэл	16	10	6	13	217%
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	17.2	13.8	10.8	16.6	154%

Хүснэгт I.4.2 Аймгийн хэмжээнд гарсан халдварт өвчин, өвчний төрлөөр, оноор

Үзүүлэлт	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2017/2016
Нийт гарсан халдварт өвчин	394	753	480	357	74%
Гэдэсний халдварт өвчин	11	4	6	51	850%
Амьсгалын замын халдварт өвчин	138	518	250	129	52%
Байгалын голомтот халдварт өвчин	1	10	16	8	50%
Бэлэгсийн замаар дамжих халдварт өвчин	218	188	182	145	80%
Арьсны халдварт өвчин	39	37	26	24	92%

Хүснэгт I.4.3 Элэг бүтэн Монгол үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилт

Сум	18-40 настай хүн			С вирус		В вирус	
	Хамрагдвал зохих	Хамрагдсан	Хамрагдсан хувь	С вирустэй гарсан	Тархалтын хувь	В вирустэй гарсан	Тархалтын хувь
Булган	5028	1880	37.4	88	4.7	84	4.5
Баян-Агт	1281	354	27.6	16	4.5	20	5.6
Баяннуур	757	181	23.9	11	6.1	9	5.0
Бугат	844	136	16.1	4	2.9	2	1.5
Бүрэгхангай	1180	400	33.9	17	4.3	19	4.8
Гурванбулаг	1330	406	30.5	21	5.2	17	4.2
Дашинчилэн	1227	520	42.4	44	8.5	26	5.0
Могод	1061	353	33.3	11	3.1	19	5.4
Орхон	1428	291	20.4	7	2.4	16	5.5
Рашаант	1367	466	34.1	20	4.3	31	6.7
Сайхан	1498	225	15.0	10	4.4	23	10.2
Сэлэнгэ	1393	514	36.9	17	3.3	26	5.1
Тэшиг	1487	305	20.5	45	14.8	42	13.8
Хангал	566	253	44.7	6	2.4	20	7.9
Хишиг-Өндөр	1225	475	38.8	6	1.3	18	3.8
Хутаг-Өндөр	2046	615	30.1	12	2.0	42	6.8
Хялганат	1346	555	41.2	10	1.8	34	6.1

I.5 ГЭМТ ХЭРЭГ

Хүснэгт I.5.1 Бүртгээгдсэн гэмт хэрэг, оноор

Сум	2014 I-XII	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII % 2017 I-XII
Булган	91	59	81	87	98	112.6
Баян-Агт	20	14	12	9	12	133.3
Баяннуур	10	12	5	8	8	100.0
Бугат	22	19	17	27	25	92.6
Бүрэгхангай	16	22	14	20	27	135.0
Гурванбулаг	19	14	11	12	16	133.3
Дашинчилэн	16	22	12	9	7	77.8
Могод	8	8	12	8	9	112.5
Орхон	28	42	26	44	35	79.5
Рашаант	14	15	7	15	10	66.7
Сайхан	19	8	13	15	10	66.7
Сэлэнгэ	13	12	4	23	15	65.2
Тэшиг	7	5	10	11	14	127.3
Хангал	14	6	5	24	12	50.0
Хишиг-Өндөр	19	20	9	19	12	63.2
Хутаг-Өндөр	23	9	24	23	25	108.7
Хялганат	13	10	3	8	8	100.0
Бүгд	352	297	265	362	343	94.8

Хүснэгт I.5.2 Хулгайн гэмт хэрэг, сумаар, оноор

Сум	2014 I-XII	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII
Булган	26	15	27	36	39
Баян-Агт	16	2	5	4	6
Баяннуур	8	9	3	2	1
Бугат	7	4	7	8	5
Бүрэгхангай	2	10	6	3	13
Гурванбулаг	8	4	3	4	6
Дашинчилэн	6	10	6	2	3
Могод	4	1	9	2	5
Орхон	14	18	13	17	13
Рашаант	10	7	3	3	5
Сайхан	16	2	4	9	8
Сэлэнгэ	5	3	1	6	3
Тэшиг	2	2	1	1	4
Хангал		1		3	0
Хишиг-Өндөр	11	6	5	5	2
Хутаг-Өндөр	7	2	8	8	9
Хялганат	3	2		1	1
Бүгд	145	93	101	114	123

Хүснэгт 1.5.3 Сумдын хэргийн илрүүлэлт

Сум	Бүртгэгдэх үедээ сэжигтэн этгээд нь тогтоогдоогүй хэрэг		Яллагдагчаар татаж ял сонгосон хэрэг		Хэргийн илрүүлэлтийн хувь	
	2017 I-XII	2018 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII
Булган	28	25	12	14	42.9	56.0
Баян-Агт	5	4	3	3	60.0	75.0
Баяннуур	2	3	1	2	50.0	66.7
Бугат	7	5	4	3	57.1	60.0
Бүрэгхангай	8	11	4	7	50.0	63.6
Гурванбулаг	5	6	3	3	60.0	50.0
Дашинчилэн	2	3	1	2	50.0	66.7
Могод	2	8	1	6	50.0	75.0
Орхон	16	13	7	7	43.8	53.8
Рашаант	6	6	4	2	66.7	33.3
Сайхан	7	7	6	4	85.7	57.1
Сэлэнгэ	8	9	5	5	62.5	55.6
Тэшиг	3	7	0	5	0.0	1.0
Хангал	4	3	2	1	50.0	33.3
Хишиг-Өндөр	6	2	4	1	66.7	50.0
Хутаг-Өндөр	6	7	2	3	33.3	42.9
Хялганат	4	1	2	1	50.0	100.0
Бүгд	119	120	61	69	51.3	57.5

Хүснэгт 1.5.4 Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол, оноор

Үзүүлэлт	2014 I-XII	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 XII% 2017 XII
	сая төгрөг					
Учирсан хохирол- Бүгд	986.9	108.8	759.8	1346.4	954.4	70.9%
Үүнээс						
Нөхөн төлүүлсэн	586.7	534.7	555	758.3	563.1	74.3%
Нөхөн төлүүлэлтийн хувь	59.4	491.5	73.0	56.3	59.0	104.8%

II.2 БАНК, САНХҮҮ**Хүснэгт II.2.1 Арилжааны банкны мэдээлэл, өссөн дүнгээр**

Үзүүлэлт	Хадгаламж /сая.төг/		2018 I-XII % 2017 I-XII	Хадгаламж эзэмшигчдийн тоо		2018 I-XII % 2017 I-XII
	2017 I-XII	2018 I-XII		2017 I-XII	2018 I-XII	
Төрийн банк	11276.9	11645.9	103.3	13235	14299	108.0
ХААН банк	24489.5	23950.3	97.8	16984	17115	100.8
Хас банк	3615.4	3660.7	101.3	3626	3741	103.2
Капитал банк	188.1	297.7	158.3	211	228	108.1
Нийт дүн	39569.9	39554.6	100.0	34056	35383	103.9

Хүснэгт II.2.2 Арилжааны банкны мэдээлэл, өссөн дүнгээр

Үзүүлэлт	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII 2017 I-XII
Кассын орлого	410.7	1590.8	387.3
Монгол банкны зузаатгалаар			
Кассын цэвэр орлого	25992.7	23849.7	91.8
Кассын зарлага	256.9	964.1	375.3
Монгол банкинд өгсөн			
Кассын цэвэр зарлага	26399.7	23518.7	89.1
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	105132.2	132936.4	126.4
Хугацаа хэтэрсэн	1291.0	1139.2	88.2
Зээлийн өрийн үлдэгдэлд эзлэх хувь	1.2	0.9	69.8
Чанаргүй зээл	2563.5	2038.1	79.5
Зээлийн өрийн үлдэгдэлд эзлэх хувь	2.4	1.5	62.9
Харилцагчийн тоо	135493	112384	82.9
Зээлдэгчийн тоо /сарын эцэст/	22007	22615	102.8
Иргэд	72437	60023	82.9
ААНэгжүүд	9	23	255.6
Олгосон зээлийн дүн	6227.7	18770.4	301.4
Иргэд	6227.7	18750.4	301.1
ААНэгжүүд	0.0	20.0	
Олгосон зээл /оны эхнээс өссөнөөр/	107815.5	143495.9	133.1
Төлөгдсөн зээл /оны эхнээс өссөнөөр/	97129.2	115691.8	119.1

II.3 ҮНЭ

Хүснэгт II.3.1 Хэрэглээний үнийн ерөнхий индекс, барааны бүлгээр

Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	Жин	2018 XII 2017 XII	2018 XII 2017 XII	2018 XII 2018 XI
Ерөнхий индекс	100.0	105.4	105.4	100.5
Хүнсний бараа,ундаа, ус	29.3	102.6	102.6	101.9
Согтууруулах ундаа, тамхи	3.2	101.4	101.4	100.1
Хувцас, бөс бараа гутал	16.1	103.0	103.0	100.3
Орон сууц, ус цахилгаан,түлш	12.3	100.7	100.7	100.0
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	4.7	103.8	103.8	100.8
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	3.6	121.9	121.9	100.6
Тээвэр	12.2	114.5	114.5	99.1
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	4.4	102.3	102.3	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	2.8	124.1	124.1	102.0
Боловсролын үйлчилгээ	4.7	100.0	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байр	2.6	100.0	100.0	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	4.1	101.7	101.7	99.2

Хүснэгт II.3.2 Хүнсний гол нэр төрлийн барааны 7 хоногийн ажиглалт 2018 оны 12-р сарын сүүлийн 7 хоног, 2017 оны 12-р сарын сүүлийн 7 хоногтой харьцуулсан

Барааны нэр төрөл		2017 XII/27	2018 XII/26	2017 XII/27 2018 XII/26
"Алтан тариа" гурил	дээд, савласан	1500	1500	100.0
	I зэрэг, задгай	1300	1300	100.0
Талх "Ундрах" аймгийн үйлвэр		1100	1100	100.0
Цагаан будаа		2500	2500	100.0
Элсэн чихэр		2500	2000	80.0
Сүү	Задгай	2000	2000	100.0
	"Цэвэр сүү"	2700	2700	100.0
Ургамлын тос, "Кларина"		4300	4100	95.3
Мах	Үхрийн	5500	7000	127.3
	Хонины	4500	6500	144.4
	Адууны	4500	6500	144.4
	Ямааны	3500	4500	128.6
Ногоо	Төмс /монгол/	1500	1000	66.7
	Лууван /монгол/	1500	1500	100.0
	Байцаа /монгол/	1000	1500	150.0
	Манжин /монгол/	1500	1500	100.0
	Сонгино /монгол/	2000	1800	90.0
	Сонгино /хятад/	1500	1500	100
	Сармис	500	400	80.0

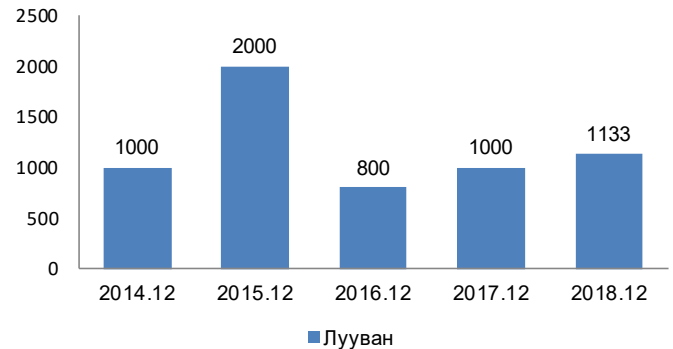
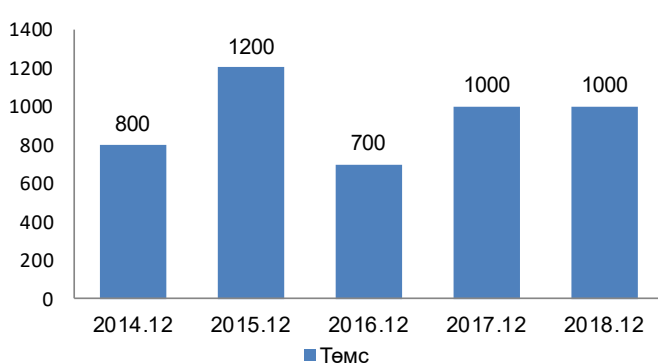
Хүснэгт II.3.3 Хүнсний гол нэр төрлийн барааны ажиглалт, оноор, 12-р сарын байдлаар

Барааны нэр төрөл		Хэмжих нэгж	2014	2015	2016	2017	2018	2018 IX 2017 IX
"Алтан тариа" гурил /задгай/	I зэрэг	кг	1200	1300	1300	1350	1300	96.3
	II зэрэг	кг	700	900	1000	1100	900	81.8
Будаа	Цагаан	кг	2300	2400	2450	2467	2400	97.3
	Шар	кг	1700	1900	1900	1900	2150	113.2
Элсэн чихэр		кг	1800	1800	2466	2233	1933	86.6
Хонины мах	ястай	кг	6500	5500	5000	4500	5500	122.2
	цул	кг	6500	5500	5000	4500	5500	122.2
Үхрийн мах	ястай	кг	7500	7000	5000	5000	6500	130.0
	цул	кг	7500	7000	5500	5500	7000	127.3
Адууны мах		кг	5500	5500	4000	5000	6000	120.0
Ямааны мах		кг	4500	4000	3500	3500	4500	128.6
Сүү	задгай	л	1300	1500	1500	2000	1800	90.0
	"Цэвэр сүү"	л	2250	2750	2633	2650	2550	96.2
Байцаа	монгол	кг	800	1000	800	1000	1000	100.0
Лууван	монгол	кг	1000	1000	800	1500	1133	75.5
Манжин	монгол	кг	1500	1500	800	1500	1200	80.0
Төмс	монгол	кг	800	1200	700	1000	1000	100.0
Сонгино	хятад	кг	1500	1500	1500	1500	1517	101.1
Сармис, булцуу		кг	300	300	500	400	400	100.0
Ургамлын тос		л	3500	3600	3866	3867	3667	94.8
Өндөг		ш	420	400	300	350	367	104.9
Талх "Ундрах" орон нутгийн		ш	750	900	1100	1067	1100	103.1

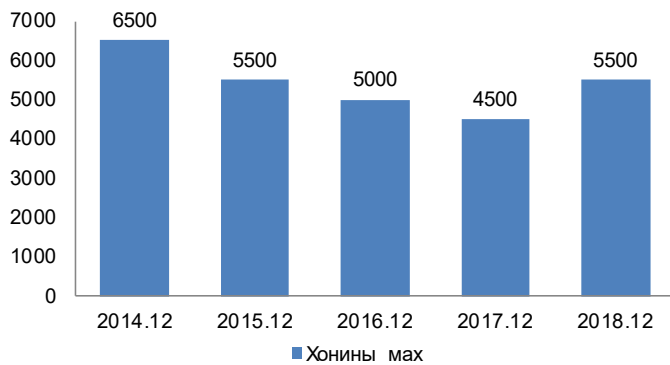
Хүснэгт II.3.4 Нэг литр шатахууны үнэ, 2018 оны 12-р сарын байдлаар

ШТС	АИ 95	АИ 92	АИ 80	Дезил түлш	Газ
Шунхлай		1895	1865	2375	
Тэс		1890	1860	2390	
Магнай трейд	2350	1900	1870	2400	
Петровис					1350
Гиг газ					1250

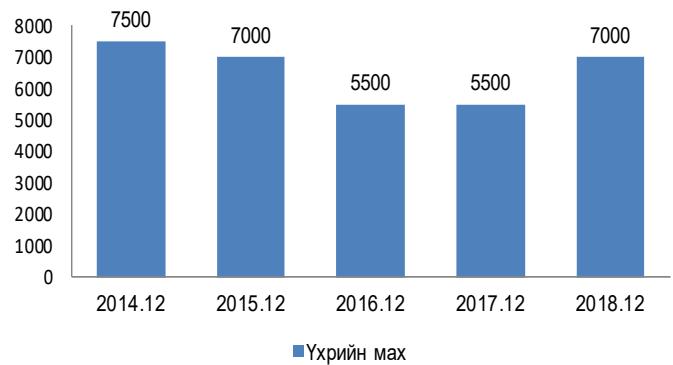
Зураг II.3.1 Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, 2018 оны 12-р сарын байдлаар

Нэг кг хонины махны үнэ, төгрөг

Нэг кг үхрийн махны үнэ, төгрөг

Хүснэгт II.3.5 Малын гаралтай бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

№	Бүтээгдэхүүний нэр	Хэмжих нэгж	2017-XII	2018-XI	2018-XII
1	Гахайн мах	кг	7000	7000	7000
2	Цагаан ноолуур	кг	50000	40000	45000
3	Бор ноолуур	кг	52500	40000	45000
4	Адууны шир	ш	22000	9000	10500
5	Адууны дэл	ш	5000	4750	6000
6	Адууны сүүл	ш	5500	5250	7500
7	Үхрийн шир 1.8-2.3 метрийн хэмжээтэй шир	ш	30000	6500	9000
8	Үхрийн шир 2.3 метрээс дээш хэмжээтэй шир	ш	39000	11500	13500
9	Хонины ноос	ш	-	-	-
10	Хонины ноостой нэхий	ш	3000	-	-
11	Ямааны ноолуургүй арьс	ш	26500	23250	30000
12	Ямааны ноолуургүй арьс	ш		13500	20000

Хүснэгт II.3.6 Тэмээний үнэ, сумаар, мян.төгрөг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн тэмээ				Өсвөр насны тэмээ			
	Ат		Ингэ		Эр		Эм	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Сайхан	-	1200	-	1200	-	800	-	800
Бүрэгхангай	900	-	800	-	450	-	450	-
Дашинчилэн	732	650	595	550	291	350	291	350

Хүснэгт II.3.7 Адууны үнэ, сумаар, мян.төгрөг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн адуу				Өсвөр насны адуу			
	Морь		Гүү		Эр		Эм	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Булган	700	800	700	800	467	500	458	350
Баян-Агт	-	700	-	700	288	500	288	500
Баяннуур	563	700	504	700	363	500	358	500
Бугат	797	650	758	650	625	450	625	450
Бүрэгхангай	664	650	627	500	441	350	441	300
Гурван булаг	584	750	496	700	378	600	343	600
Дашинчилэн	567	750	444	550	308	500	308	450
Могод	500	600	477	600	300	500	291	500
Орхон	567	800	542	800	350	550	323	600
Рашаант	575	700	504	600	342	350	342	350
Сайхан	638	700	608	700	433	500	433	500
Сэлэнгэ	692	600	583	400	392	300	396	350
Тэшиг	533	500	533	500	392	400	392	400
Хангал	827	900	786	800	475	600	475	600
Хишиг-өндөр	525	800	450	600	271	500	269	450
Хутаг-Өндөр	427	600	491	600	300	400	300	400

Хүснэгт II.3.8 Үхрийн үнэ, сумаар, мян.төгрөг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн үхэр				Өсвөр насны үхэр			
	Эр		Эм		Эр		Эм	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Булган	680	800	621	800	446	600	483	500
Баян-Агт	600	850	600	800	423	800	400	500
Баяннуур	837	850	533	800	425	500	377	500
Бугат	935	750	721	700	574	600	542	600
Бүрэгхангай	745	1300	682	750	495	550	500	400
Гурван булаг	676	800	563	800	508	650	473	600
Дашинчилэн	706	700	575	650	433	450	433	450
Могод	700	1000	668	800	470	700	470	650
Орхон	725	700	608	700	425	600	383	600
Рашаант	1015	900	749	700	574	450	446	450
Сайхан	830	650	754	650	550	400	550	400
Сэлэнгэ	1030	1000	1092	1200	546	750	642	800
Тэшиг	700	850	600	800	400	600	358	600
Хангал	830	800	783	800	504	600	491	600
Хишиг-өндөр	800	1000	600	800	404	600	358	600
Хутаг-Өндөр	763	850	610	850	358	550	350	550

Хүснэгт II.3.9 Хонь ямааны үнэ, сумаар, мян.төгрөг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн хонины үнэ				Нас гүйцсэн ямааны үнэ			
	Эр		Эм		Эр		Эм	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Булган	119	150	101	130	88	80	78	80
Баян-Агт	105	120	82	80	75	80	58	70
Баяннуур	90	120	65	80	74	80	49	70
Бугат	119	120	101	100	83	100	75	80
Бүрэгхангай	107	100	87	80	77	120	66	70
Гурван булаг	104	120	68	90	78	120	50	75
Дашинчилэн	92	90	58	80	77	90	39	70
Могод	107	120	79	100	71	100	69	90
Орхон	130	130	92	100	77	120	67	100
Рашаант	118	140	80	85	80	110	46	70
Сайхан	100	120	76	120	84	60	59	65
Сэлэнгэ	80	150	80	100	69	80	60	70
Тэшиг	117	120	78	100	80	100	52	70
Хангал	149	150	118	120	98	100	89	90
Хишиг-өндөр	93	120	67	80	74	100	50	65
Хутаг-Өндөр	145	150	85	80	82	80	51	60

Хүснэгт II.3.10 Малын зах зээлийн дундаж үнэ, мян.төгрөг

Нэр	2017 XII	2018 XII	2018 XII/ 2017 XII	Нэр	2017 XII	2018 XII	2018 XII/ 2017 XII
Буур	885	925	105%	Шүдлэн гунж	454	550	121%
Нас гүйцсэн ат	863	900	104%	Эр тугал	192	201	105%
Нас гүйцсэн ингэ	781	875	112%	Эм тугал	192	174	91%
Эр шилбэ	491	575	117%	Хуц	160	142	89%
Эм шилбэ	486	575	118%	Эр хонь	111	126	114%
Эр ботго	204	300	147%	Эм хонь	82	95	116%
Эм ботго	204	300	147%	Эр төлөг	58	71	122%
Азарга	928	918	99%	Эм төлөг	56	70	125%
Соёолон үрээ	610	700	115%	Эр хурга	28	38	136%
Соёолон гүү	565	638	113%	Эм хурга	28	38	136%
Шүдлэн үрээ	382	469	123%	Ухна	122	129	106%
Шүдлэн байдас	377	456	121%	Эр ямаа	79	98	124%
Эр унага	169	174	103%	Эм ямаа	60	75	125%
Эм унага	171	172	101%	Эр борлон	39	50	128%
Бух	875	882	101%	Эм борлон	38	48	126%
Хязаалан шар	778	863	111%	Эр ишиг	20	26	130%
Хязаалан дөнж	673	788	117%	Эм ишиг	21	27	129%
Шүдлэн эр үхэр	471	588	125%				

II.6 АЖ ҮЙЛДВЭР

Хүснэгт II.6.1 Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулалт

Салбараар	Нийт бүтээгдэхүүн (оны үнээр, мян.төг)		
	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII % 2017 I-XII
Нийт дүн	6698778.9	9512286.3	142.0
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	378125.2	508758.4	134.5
Нүүрс олборлолт	378125.2	508758.4	134.5
Боловсруулах аж үйлдвэр	2755922.7	4997474.5	181.3
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	2696502.7	4898074.8	181.6
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	152771.7	3246503.5	2125.1
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	20220	94227	466.0
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	2083498.5	828396.6	39.8
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	440012.5	728947.7	165.7
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	30560	39765	130.1
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	26910	13140	48.8
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	1950	46494.7	2384.3
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	3564731	4006053.4	112.4

Хүснэгт II.6.2 Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, салбараар

Бүтээгдэхүүний нэр	Хэмжих нэгж	Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт					
		Биет хэмжээ			Үнийн дүн / мян.төг/		
		2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII % 2017 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII % 2017 I-XII
А	Б	1	2	3	4	5	
Чулуун нүүрс	мян.тн	8.8	13.64	155.0	378125.2	565328.1	149.5
Бог будаа	тн	3.2	1.99	62.2	24886	15920	64.0
Дулааны эрчим хүч	мян.Гкал	23.8	19.55	82.1	1182876.1	1096230.4	92.7
Үхрийн мах	тн	11	51.512	468.3	40150	621509	1548.0
Хонины мах	тн	12.9	383.85	2975.6	38819.4	2513265.4	6474.3
Ямааны мах	тн	0	3	0.0	0	10500	0.0
Адууны мах	тн	1	3.3	330.0	3360	16893.5	502.8
Дайвар бүтээгдэхүүн	тн	0	2.059	0.0	0	11796.1	0.0
Хиамны зүйл	тн	7.9	3.73	47.2	37200	22007	59.2
Утсан, чанасан болон бусад боловсруулалт хийсэн ма	тн	0.1	0.65	650.0	1567.5	7753	494.6
Дүфү	тн	8.7	11.7	134.5	24500	35100	143.3
Жимсний чанамал	тн	0	4.9	0.0	2750	25600	930.9
Айраг	мян.л	6	26.6	443.3	16860	92862	550.8
Ааруул	тн	0	0	0.0	1300	0	0.0
Аарц	тн	0	0	0.0	400	0	0.0
Гурил Дээд	тн	0	82.35	0.0	0	86546.3	0.0
Гурил I зэрэг	тн	1310.4	931.7	71.1	958944	752874.3	78.5
Гурил II зэрэг	тн	38.7	5.75	14.9	21670	3520	16.2
Арвайн гурил	тн	44.2	33.6	76.0	47072.9	38497.2	81.8
Багсармал болон бусад малын тэжээл	тн	22.4	17	75.9	6014	5125.9	85.2
Хивэг	тн	370.9	273.896	73.8	127539	109111.3	85.6
Нарийн боов	тн	113.3	117.87	104.0	170156	206650	121.4
Бялуу	тн	0.5	3.625	725.0	7530.5	85096.7	1130.0
Хэвийн боов	тн	15.7	11	70.1	43200	57600	133.3
Талх	тн	43.1	53.831	124.9	39185	49173	125.5
Хэрчсэн гурил	тн	9.9	0	0.0	6897.9	0	0.0

Эмчилгээний цай	кг	542	1830	337.6	13550	45750	337.6
Бусад цай	кг	90.4	205.4	227.2	4040	9140	226.2
Банш, бууз, хуушуур	тн	0.2	0.33	165.0	1225	1413.6	115.4
Энержи дринк	мян.л	0	0.54	0.0	4150	4875	117.5
Пальто	ш	4	2	50.0	240	160	66.7
Ноосон хүрэм	ш	0	5	0.0	0	500	0.0
Ноосон плате, банзал	ш	8	3	37.5	480	135	28.1
Ноосон майк, путболька	ш	100	0	0.0	1500	0	0.0
Ноосон цамц	ш	0	10	0.0	0	350	0.0
Ноосон алчуур, нөмрөг	ш	10	15	150.0	200	225	112.5
Ноолууран хүрэм	ш	0	2	0.0	0	520	0.0
Ноолууран цамц	ш	50	0	0.0	1475	0	0.0
Ноолууран алчуур, нөмрөг	ш	0	10	0.0	0	250	0.0
Оёмол хүрэм	ш	6	0	0.0	720	0	0.0
Сүлжмэл эдлэл-ноолуур	мян.ш	0.1	0	0.0	6000	0	0.0
Костюм	хос	0	69	0.0	0	8680	0.0
Ажлын хувцас	ш	106	56	52.8	4030	2285	56.7
Цамц	ш	40	290	725.0	1400	4890	349.3
Монгол дээл, тэрлэг	ш	107	80	74.8	17697.9	9530	53.8
Өмд	ш	10	0	0.0	250	0	0.0
Эмэгтэй хослол	ш	0	22	0.0	0	1620	0.0
Юбка	ш	0	5	0.0	0	120	0.0
Хүүхдийн костюм	хос	0	312	0.0	0	15240	0.0
Хүүхдийн платье	ш	15	0	0.0	300	0	0.0
Өвлийн малгай	ш	100	15	15.0	1675	225	13.4
Барилгын шалны банз	м3	15	152	1013.3	1950	19784	1014.6
Модон байшингийн хийц (палк)	ш	0	1420	0.0	0	25560	0.0
Үртсэн шахмал түлш	тн	0	5.7	0.0	0	1150.7	0.0
Түгээсэн цэвэр ус	мян.м3	30.2	28.03	92.8	289976.3	323097.8	111.4
Сувагжуулалт	мян.м3	22.2	16.4	73.9	120000.8	96070.4	80.1

II.8 ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГАА

Хүснэгт II.8.1 Бараа, ажил үйлчилгээний худалдан авалт, сая.төг, 4-р улирлын байдлаар

№	Үйлчилгээний нэр төрөл	2017		2018	
		Тоо, хэмжээ	Батлагдсан төсөвт өртөг	Тоо, хэмжээ	Батлагдсан төсөвт өртөг
1	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	7	1734.2	17	1580.3
2	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалт	5	455.0	10	657.1
3	Байгаль хамгаалах сангийн хөрөнгө оруулалт	12	1,967.3	41	3,389.90
4	Авто замын сангийн хөрөнгө оруулалт	3	382.7	6	295.0
5	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт	4	310.2	5	3551.5
	Дүн	31	4539.2	79	9473.8

Хүснэгт II.8.2 Бараа, ажил үйлчилгээ, гүйцэтгэл, сая.төг, 4-р улирлын байдлаар

№	Үйлчилгээний нэр төрөл	2018 I-XII		
		Батлагдсан төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Гэрээний дүн
Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжих төсөл арга хэмжээ				
1	Аймгийн ЗДТГ-ын суудлын автомашин	50	53	Иргэн Энхтайван
2	Сумдын ЗДТГ-ын суудлын автомашиныг шинэчлэх /Бугат, Булган, Гурванбулаг, Сэлэнгэ, Хутаг-Өндөр/	250	250	Сумдад эрх шилжүүлсэн. 5 сум албан хэрэгцээнд шаардлагатай автомашиныг авсан.
3	Шүүхийн шинжилгээний албаны тусгай зориулалтын автомашин	40	38.9	НОЗА ХХК
4	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх албаны яаралтай тусламжийн иж бүрдэл тоног төхөөрөмж	5	5	"Эмийн багваахай" ХХК
5	Булган сумын 5 дугаар байрны орчин нөхцөл, өнгө үзэмжийг нь сайжруулах	55.0	54.4	Булган барилга ХХК
6	Булган сумын 6 дугаар байрны орчин нөхцөл, өнгө үзэмжийг нь сайжруулах	53.0	51.8	"Элэг бүс" ХХК
7	Булган сумын 7 дугаар байрны орчин нөхцөл, өнгө үзэмжийг нь сайжруулах	53.0	53.0	Бүлээн оргил ХХК
8	Булган сумын 22 дугаар байрны орчин нөхцөл, өнгө үзэмжийг нь сайжруулах	79.0	58.8	Цонхот ХХК
9	2017 онд хэрэгжсэн барилга байгууламжийн ТЭЗҮ, зураг төсөв боловсруулах ажлын дутуу санхүүжилт, 2018 онд хэрэгжүүлэх барилга байгууламж ТЭЗҮ, зураг төсөв боловсруулах ажил	197.7	197.7	Гэрээ байгуулсан
10	Булган сумын 3 дугаар багийн А-Б хэсгийн хоорондох 0,55 км хатуу хучилттай авто зам	322.3	294.1	Булган АЗЗА ТӨХК
11	Ачуут голын явган хүний гүүрийг шинэчлэх /Булган сум/	20.0	19.2	"Хангай нөхөрлөл"
12	Сургуулийн дотуур байрны их засвар /Гурванбулаг сум/	124.3	105.8	"Баян- Өндөр булаг" ХХК
13	Сэлэнгэ мөрний төмөр бетон гүүрийн засвар /Хялганат тосгон/	77.0	76.3	Эл Эл Би Ар ХХК
14	Аймгийн Музейн барилгын их засвар	72.0	71.5	Хурмастын хүлэг ХХК
15	Сансар 1, 2 цэцэрлэгт хүрээлэнгийн тохижилт /Булган сум/	34.0	34.0	"Эй Энд Жи Монолет" ХХК
16	Хэмжих хэрэгслийн эталон тоног төхөөрөмж	48.0	47.8	"Хос эрдэнэ комплекс" ХХК
17	Дулааны станцыг ашиглалтад оруулахтай холбогдуулан Ус дулаан дамжуулах төвийн II хэлхээг холбох болон цахилгаан хангамжийг шийдвэрлэх	100.0	98.2	Бүлээн оргил ХХК
Дүн		1,580.3	1,509.5	0.0

Хүснэгт II.8.3 Бараа, ажил үйлчилгээ, гүйцэтгэл, сая.төг, 4-р улирлын байдлаар

№	Үйлчилгээний нэр төрөл	2018 I-XII		
		Батлагдсан төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Гэрээний дүн
Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар төсөл арга хэмжээ				
1	Спортын ордны урд талаас Нэгдсэн эмнэлгийн арын уулзвар хүртэлх 0.453 км авто зам	267.7	255.9	Булган АЗЗА ТӨХК
2	Жаргалантын амны зуслангийн цахилгаан хангамж /Булган сум/	20.0	19.9	ЭБЦТС ТӨХК
3	Баяннуур сумын Эрүүл мэндийн төвийн автомашин	35.0	34.9	"УАЗ МЕГА" ХХК
4	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн мэс заслын тасгийг шаардлагатай багаж, тоног төхөөрөмжөөр хангах	70.0	67.8	Мехатроник ХХК
5	Анхдагч алдартны ордны гэрэлтүүлэг, агааржуулалтын тоног төхөөрөмж /Булган сум/	15.0	15	Онь тэнгэрийн бичиг ХХК
6	Цагдаагийн газрын жижүүрийн шуурхай албаны дуудлагын фургон автомашин /тусгай тоноглол бүхий/	38.0	38.0	"Тайсум" ХХК
7	Нярайн эндэгдлийг бууруулах сурфактант эмчилгээний тоног төхөөрөмж	48.0	47.8	Монгол эм импекс ХХК
8	Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газрын их танхимыг үзэгчдийн суудал, тоног төхөөрөмжөөр хангах	50.0	45.8	Онь тэнгэрийн бичиг ХХК
9	Гэрч хохирогчийг хамгаалах байрыг стандартын дагуу тохижуулах	15.4	15.4	"ХНЯ" ХХК
10	Техник технологи, инноваци нутагшуулах, үйлдвэрлэлийн бүсийн үйл ажиллагааны ТЭЗҮ боловсруулах	98.0	95.2	"Эс Ай Си Эй" ХХК-ийг сонгон шалгаруулж мэдэгдэл хүргүүлсэн хуулийн хугацаа болох 5 хоногоо хүлээж байна.
Дүн		657.1	635.7	

Хүснэгт II.8.4 Бараа, ажил үйлчилгээ, гүйцэтгэл, сая.төг, 4-р улирлын байдлаар

№	Үйлчилгээний нэр төрөл	2018 I-XII		
		Батлагдсан төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Гэрээний дүн
Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар төсөл арга хэмжээ				
1	Булган аймгийн Спорт ордны "А" блокын барилгын их засварын ажил	774.5	773.4	"Бурхууд" ХХК
2	Нийтийн эзэмшлийн талбайн тохижилтын ажил /Булган Ханддоржийн талбай/	120.0	117.9	"Элэг бүс" ХХК
3	Булган аймгийн Бугат сумын 320 хүүхдийн суудалтай сургуулийн барилгыг буулгаж цогцолбор болгон өргөтгөн шинэчлэх	2,100.0		Нээлттэй тендер шалгаруулалтын аргаар 2 удаа зарласан боловч шаардлагад нийцсэн нэг ч тендер ирээгүй тул аймгийн Засаг даргад шууд гэрээ байгуулах зөвлөмж хүргүүлсэнээр "Кенжикү" ХХК-тай шууд гэрээ байгуулсан
4	Булган сумын төвийн гэрэлтүүлгийн өргөтгөл шинэчлэлтийн ажил	477.0	402.6	-
Дүн		3,471.5	891.3	0

Хүснэгт II.8.4 Бараа, ажил үйлчилгээ, гүйцэтгэл, сая.төг, 4-р улирлын байдлаар**Авто замын сан**

№	Үйлчилгээний нэр төрөл	2018 I-IX		
		Батлагдсан төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Гэрээний дүн
1	Ахмадын амралтын замын засвар /Булган сум/	50.0	50.0	"Булган АЗЗА" ТӨХК
2	Булган сумын 33 дугаар байрны зүүн тал, эрүүл мэндийн төвийн хойд талд зогсоолын талбай байгуулах /2ш/	64.1	62.8	"Хурмастын хүлэг" ХХК
3	Булган сумын 9-р байрны баруун тал, хуучин халуун усны газар, Хүний хөгжлийн төв, МСҮТ-ийн замын хойд талд зогсоолын талбай байгуулах /4ш/	71.8	66.4	"Цонхот" ХХК
4	Булган сумын төрөх эмнэлгийн хойд тал, ЭӨЦСургууль, 2-р цэцэрлэгийн урд талд зогсоолын талбай байгуулах /3ш/	64.1	62.2	"Булган барилга" ХХК
5	Зохиогчийн хяналтын болон зураг төсвийн зардал	30.0	-	-
6	Цагаан голын гүүрийн засвар шинэчлэлт /Баян-Агт сум/	15.0	15.0	Баян-Агт сумын Соёмбо иргэдийн бүлэг
Дүн		295.0	256.4	191.4

Хүснэгт II.8.5 Бараа, ажил үйлчилгээ, гүйцэтгэл, сая.төг, 4-р улирлын байдлаар

№	Үйлчилгээний нэр төрөл	2018 I-XII		
		Батлагдсан төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Гэрээний дүн
Байгаль хамгаалах сан				
1	Ойжуулалт /Бугат, Могод, Сэлэнгэ, Хангал, 208.5	208.5	1-р багц 66.0, 2-р багц 68.4, 3-р багц 68.0	1-р багц БУЦС нөхөрлөл, 2-р багц Ойн хайгуул ХХК, 3-р багц Хөвөнтөн ой ХХК
2	300 га/	208.5	1-р багц 221.1 2-р багц 151.5	"Гранд форест" ХХК
3	Ойн хортны тэмцлийн ажил /Баян-агт, Бүрэгхангай, Орхон, Сэлэнгэ, Тэшиг, Хангал, Хутаг-Өндөр, 13000 га/	383.1	28.0	Байгаль орчин, тогтвортой хөгжлийн санаачлага ТББ
4	Ойн хортны судалгааны ажил /500000 га/	50.0	100.0	Устгал хийх талбайн хэмжээ зөрсөн Харьцуулалтын аргаар зарлахад нэг ч санал ирээгүй тул дараагийн шатны арга хэмжээ авч ажиллахыг аймгийн Засаг даргад зөвлөмж хүргүүлсэн.
5	Үлийн цагаан оготны устгал /Гурванбулаг, Дашинчилэн, Могод, Сайхан, Рашаант, Хишиг-Өндөр, 12000 га/	100.0	30.0	1-р багц "БТММ" ХХК, 2-р багц "Таширын хүрээ" ХХК
6	Ой хээрийн түймрээс хамгаалах шороон зурвас байгуулах /Сэлэнгэ, Тэшиг, Хутаг-Өндөр, 130 га/	30.0	1-р багц 167.7, 2-р багц 170.6	Харьцуулалтын аргаар зарласан. 2018 оны 10 сарын 24-нд нээнэ
7	Хүн ам, бэлчээрийн усан хангамжид зориулж шинээр худаг гаргах /20 ш/	360.0	41.2	

8	Булаг шандын эхийг хашиж хамгаалах /10 булаг/	41.2	26.0	ХОХБТХэлтсээс эрх шижүүлэх захирамж гаргасан. Сав газрын захиргаануудаар ажил хийгдсэн
9	Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн зааг, тэжээгдлийн мужийг тэмдэгжүүлэх /200 ш/	26.0	1-р багц 120.6, 2-р 154.1	1-р багц "Аригшан" ХХК, 2-р багц "Вэлмот" ХХК
10	Хөв цөөрөм байгуулах /Дашинчилэн, Могод, Сайхан, Рашаант/	298.6		Сайхан суманд эрх шилжсэн. "Илчит металл" ХХК шалгарч гэрээ байгуулсан
11	Сайхан сумын Ундрах нуурийг сэргээх	15.0	14.5	Жишиг проект ХХК
12	Баян-Агт сумын Цэгээн, Хагийн нуур, Баяннуур сумын Баян нуур, Хишиг-Өндөр сумын Хонхор нуур, Могод сумын Загаст нуурыг сэргээх судалгааны ажил хийлгэх	15.0	7.0	Жишиг проект ХХК
13	Баян-Агт сумын Баян, Баяннуур сумын Дал, Булган сумын Ачуут голын эхийг хашиж хамгаалах судалгаа, зураг, төсөл боловсруулах	7.2	15	Дэлгэрэнгүй жагсаалтанд 1 компани санал ирүүлсэн тул дахин зарласан
14	Гурванбулаг сумын Мойлтын ам, Рашаант сумын Их аргал уулын өвөрт хөв цөөрөм байгуулах зураг, төсөл боловсруулах	15.0	108.6	Эл Эл Би Ар ХХК
15	Орхон голын Зүр хүзүүний гарамд гатлага онгоц тавих	110.0	9.9	"хангай пресс" ХХК
16	Хануйн голын сав газрын захиргааны тоног төхөөрөмж /жагсаалтаар/	10.0	92.5	"Туст эр констракшн" ХХК
17	Цэвэр усны шугам, даралтад цамхагийн өргөтгөл шинэчлэлийн ажлын дуусгал	140.0	140.0	2 удаа зарлаад амжилтгүй болсон шууд гэрээ байгуулах шатандаа явж байна.
18	/Хангал сумын Хялганат тосгон/	107.7	78.8	Сувдан элс ХХК
19	Рашаант сумын цэвэрлэх байгууламж	140.0	76.4	Энхшилтгээн ХХК
20	Булган хотын ундны эх үүсвэрийг стандартын дагуу хашиж, хамгаалах	80.0	74.5	"Булган барилга" ХХК
21	Булган сумын үерийн сувгийн даланг шинэчлэн засварлах	76.4	72.5	"Бүлээн оргил" ХХК
22	Булган сумын Зүүн түрүүний гэр хорооллын айл өрхөд хог төрөлжүүлэн хийх хогийн сав нийлүүлж, суурилуулах /170 ш/	76.5	73.5	"Бүлээн оргил" ХХК
23	Булган сумын Домын дэвсэг, 6д хэсгийн гэр хорооллын айл өрхөд хог төрөлжүүлэн хийх хогийн сав нийлүүлэх /170 ш/	76.5	72.5	"Бүлээн оргил" ХХК
24	Булган сумын 5-р багийн гэр хорооллын айл өрхөд хог төрөлжүүлэн хийх хогийн сав нийлүүлэх /170 ш/	76.5	73.5	"Бүлээн оргил" ХХК
25	Булган сумын 2в, 2б, 3а хэсгийн гэр хорооллын айл өрхөд хог төрөлжүүлэн хийх хогийн сав нийлүүлэх /170 ш/	76.5	74.0	"Өвөлжөөн булаг" ХХК
26	Булган сумын 6а хэсгийн гэр хорооллын айл өрхөд хог төрөлжүүлэн хийх хогийн сав нийлүүлэх /170 ш/	76.5	74.0	"Өвөлжөөн булаг" ХХК

27	Булган сумын 3б, 3в хэсгийн гэр хорооллын айл өрхөд хог төрөлжүүлэн хийх хогийн сав нийлүүлэх /175 ш/	78.7	73.8	"Өвөлжөөн булаг" ХХК
28	Булган сумын төвлөрсөн хогийн цэгт ландфилийн ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай бага оврын гинжит экскаватор трактор нийлүүлэх	85.0	76.9	"Хурмастын хүлэг" ХХК
29	Булган сумын оршуулгын газар "Цэцэг толгой"-г хашаажуулах зураг төсөв хийлгэх	15.0	85.0	НТШ 2 удаа зарлаж амжилтгүй болсон. Батлагдсан төсөв бага байсан. Гэрээ байгуулаагүй.
30	Булган суманд хог ачих зориулалттай 5 тн-ын өөрөө буулгагч автомашин нийлүүлэх /2 ш/	80.0	14.4	"Эчо дизайн" ХХК
31	Соёл амралтын цэцэрлэгт хүрээлэнд нийтийн бие засах газар барих /1 ш/ Булган сум	68.0	80	"Дэл Агт" ХХК шалгарч гэрээ байгуулсан.
32	Нүхэн жорлон хүн амын ундны эх үүсвэрт нөлөөлж буй эсэх судалгааг хийж орчны бохирдлыг тодорхойлолт	10.0	67.1	Цонхот ХХК
33	Ургамлан бүрхэцийн зураг авалт хийж ургац болон даацыг тодорхойлох мониторинг хийх	4.8	8.0	"Улаанбаатар ариутгал" ХХК
34	Авто зам дагуух газруудад хаягийн самбар байршуулах	23.1		ГХБХБГ-аас эрх шилжүүлсэн
35	Аймгийн Соёл, амралтын цэцэрлэгт хүрээлэнгийн тохижилтын ажлыг ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу шат дараатайгаар хийж гүйцэтгэх	180.0	22.0	"Би Би Кэй Эйч" ХХК
36	Цаг уурын ажиглалтын хашааг томсгож, цахилгаан татах	25.1	1-р багц 55.9 2-р багц 72.1	1-р багц Ай И Би ХХК, 2-р багц Баян өндөр булаг ХХК
37	Улсын болон орон нутгийн хамгаалалтад авсан газар нутгийн хамгаалалтын дэглэмийг мөрдүүлэн хилийн заагийн тэмдэг тэмдэглэгээ хийх, мэдээллийн самбар байрлуулах, хашиж хамгаалах, тэмдэгжүүлэх /Баян-Агт, Бугат, Могод, Сайхан, Сэлэнгэ, Хутаг-Өндөр/	12.0	25.0	"Нүнжигт өргөө" ХХК
38	Мэргэжлийн байгууллагатай хамтран аймгийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх мастер төлөвлөгөө боловсруулан гаргах	26.0	11.9	"Өвөлжөөн булаг" ХХК
39	Аялал жуулчлалын цогцолбор байгуулах /Булган сум/	250.0	25.9	Гэрээ байгуулсан
40	Орхон сумын тусгай хамгаалалттай "Сээрийн буган чулуун цогцолбор"-ыг хашиж, хамгаалах	25.0	241.9	"Модерн хас" ХХК
41	Ой, хээрийн түймрээс хамгаалах багаж тоног төхөөрөмжөөр хангах	25.0	25.0	"Өрнөх хийморь" ХХК
	Байгаль хамгаалах чиглэлээр сурталчилгааны самбар хийлгэх	16.0	24.4	Нанопланет ХХК
	Сумдын төвийн байгаль хамгаалагчдыг компьютерээр хангах /12 ш/	10.0	15.9	"Өвөлжөөн булаг" ХХК
	Дүн	3,389.90	3,203.4	-

II.9 ГАЗАР ӨМЧЛӨЛ

Хүснэгт II.9.1 Газар өмчлөлийн аймгийн хэмжээний дэлгэрэнгүй судалгаа

№	"Аймаг, нийслэлийн нэр"	"Газар өмчилж авах тухай өргөдөл гаргасан иргэдийн тоо"	Үүнээс				"Засаг даргын захирамжаар газар өмчлүүлэхээр шийдвэрлэсэн иргэдийн тоо"	Үүнээс			Өмчлүүлсэн газрын нийт хэмжээ / га-аар/	Үүнээс			
			"Одоо эзэмшиж, ашиглаж байгаа ааныхаа газрыг мчлэхийг хүссэн иргэдийн тоо"	"Шинээр газар өмчилж авахыг хүссэн иргэдийн тоо"	"Аж ахуйн зориулалтаар газар мчлэхийг хүссэн иргэдийн тоо"	Бусад		"Одоо эзэмшиж, ашиглаж байгаа хашааныхаа газрыг өмчлөхийг хүссэн иргэдийн тоо"	"Илүү гарсан хашааныхаа газрыг давуу эрхээр үнээр нь өмчилсөн иргэдийн тоо"	"Шинээр газар өмчилж авсан иргэдийн тоо"		"Одоо эзэмшиж, ашиглаж байгаа хашааны газрын хэмжээ / га-аар /"	"Илүү гарсан хашааныхаа газрыг давуу эрхээр үнээр нь өмчилсөн иргэдийн тоо"	Шинээр өмчилсөн газрын хэмжээ /га - аар /	
0	1	2	3	4	5	8	9	10	11	12	17	18		20	
1	Баян-Агт	31		31			31			31	3.92			3.92	
2	Баяннуур	29		29			28			28	3.6445		0.0045	3.64	
3	Бугат	13		13			13			13	1.975			1.975	
4	Булган	113	37	76			110	34		76	12.48	2.62		9.86	
5	Бүрэгхангай	28		28			28			28	1.96			1.96	
6	Гурванбулаг	65	5	60			65	5		60	6.03	0.63		5.4	
7	Дашинчилэн	18		18			18			18	4.68			4.68	
8	Могод	4		4			0				0				
9	Орхон	45	1	44			45	1		44	4.112	0.072		4.04	
10	Рашаант	0					0				0				
11	Сайхан	3		3			3			3	0.25			0.25	
12	Сэлэнгэ	4		4			0				0				
13	Тэшиг	80		80			0				0				
14	Хангал	6		6			6			6	1.02			1.02	
16	Хишиг-Өндөр	61		61			70			70	6.3			6.3	
15	Хутаг-Өндөр	176	2	174			0				0			0	
		676	45	631		0	0	417	40	0	377	46.37	3.322	0.0045	43.045

II.14 МАЛ АЖ АХУЙ

Хүснэгт II.14.1 Малын тоо 2018* он

Сумын нэр	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Булган	62283	0	5842	6723	29350	20368
Баянагт	304136	33	19670	20722	160651	103060
Баяннуур	109054	300	6157	8088	55786	38723
Бугат	109859	0	10196	15688	50674	33301
Бүрэгхангай	274808	129	17593	18095	150483	88508
Гурванбулаг	277930	170	15630	9038	156977	96115
Дашинчилэн	220804	161	12452	11786	125095	71310
Могод	292921	52	22772	13626	188789	67682
Орхон	308370	69	27223	24475	149593	107010
Рашаант	182772	352	11277	7872	100705	62566
Сайхан	348051	76	37342	17306	216508	76819
Сэлэнгэ	95929	0	9114	20576	40093	26146
Тэшиг	89566	0	8513	21795	33431	25827
Хангал	91311	2	6945	17914	35333	31117
Хишиг-Өндөр	214408	0	14195	8732	121944	69537
Хутаг-Өндөр	323293	31	19115	32828	162812	108507
Бүгд	3305495	1375	244036	255264	1778224	1026596

Хүснэгт II.14.2 Мал төллөлт, төл бойжилт, төрлөөр

Эх малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч, толгой			Төллөлтийн хувь		
	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII
Бүгд	1230961	1346313	1079504	85.2	85.6	71.0
Адуу	58821	65300	50870	70.5	71.0	55.8
Үхэр	85663	90754	70926	79.4	78.8	63.8
Тэмээ	250	285	265	56.7	62.0	53.8
Хонь	706294	764299	629054	88.6	86.9	74.3
Ямаа	379933	425675	328389	83.4	87.5	69.6

Хүснэгт II.14.3 Мал төллөлт, төл бойжилт, төрлөөр, сумаар

Сум	Төллөсөн хээлтэгч						Төллөлтийн хувь					
	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
Булган	23912	1205	2293	0	13257	7157	76.1	59.1	65.4	0.0	82.7	72.8
Баян-Агт	103080	5074	6926	9	56938	34133	75.1	75.1	80.0	90.0	74.7	74.9
Баяннуур	47427	1657	1980	57	26852	16881	87.6	65.7	53.2	45.2	94.0	88.0
Бугат	37242	2630	4305	0	19208	11099	73.1	82.3	59.0	0.0	77.4	70.9
Бүрэгхангай	90777	2771	3697	37	54018	30254	76.6	47.9	51.3	69.8	82.6	75.7
Гурван булаг	49887	1006	945	14	32024	15898	36.5	14.6	19.9	36.8	40.7	34.4
Дашинчилэн	89265	3817	3605	54	54577	27212	84.8	76.8	76.5	71.1	86.7	83.7
Могод	84619	3337	3696	5	59678	17903	60.6	33.4	47.9	22.7	65.9	57.2
Орхон	102951	5756	6429	11	54908	35847	70.0	54.9	58.9	29.0	74.1	69.5
Рашаант	58008	2419	2332	50	35029	18178	70.4	58.2	68.1	60.2	76.0	63.6
Сайхан	104370	7207	4053	21	70939	22150	70.0	51.1	54.8	65.6	74.3	69.0
Сэлэнгэ	35761	1730	5872	0	16988	11171	78.6	64.9	71.2	0.0	81.7	81.1
Тэшиг	33178	2010	6695	0	14288	10185	90.3	91.7	84.6	0.0	93.3	89.9
Хангал	29866	1501	5248	0	12617	10500	69.5	66.2	67.0	0.0	72.1	68.3
Хишиг-өндөр	79783	4119	3206	0	48040	24418	71.8	53.8	51.8	0.0	75.9	71.7
Хутаг-Өндөр	109378	4631	9644	7	59693	35403	82.7	83.3	83.0	50.0	84.6	79.6
Бүгд	1079504	50870	70926	265	629054	328389	71.0	55.8	63.8	53.8	74.3	69.6

Хүснэгт II.14.4 Бойжуулсан төл, төрлөөр

Төлийн төрөл	Бойжуулсан төл, толгой			Бойжуулалтын хувь		
	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII
Бүгд	1190710	1296380	1045297	96.6	96.1	94.9
Гүү	57400	62592	49605	97.6	95.9	96.1
Үнээ	84431	88199	69603	98.6	97.2	97.5
Ингэ	246	280	259	98.4	98.2	97.7
Эм хонь	685938	738732	610915	97.0	96.5	95.4
Эм ямаа	362695	406577	314915	95.3	95.1	93.2

Хүснэгт II.14.5 Бойжсон төл, төрлөөр, сумаар

Сум	Бойжсон төл, толгой					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Булган	24075	1205	2293	0	13341	7236
Баян-Агт	103080	5074	6926	9	56938	34133
Баяннуур	47427	1657	1980	57	26852	16881
Бугат	37262	2630	4305	0	19228	11099
Бүрэгхангай	90858	2771	3697	37	54066	30287
Гурван булаг	49907	1006	945	14	32044	15898
Дашинчилэн	89381	3817	3605	54	54661	27244
Могод	84619	3337	3696	5	59678	17903
Орхон	102952	5756	6429	11	54909	35847
Рашаант	58008	2419	2332	50	35029	18178
Сайхан	104370	7207	4053	21	70939	22150
Сэлэнгэ	35763	1730	5872	0	16990	11171
Тэшиг	33269	2010	6695	0	14323	10241
Хангал	29906	1501	5248	0	12637	10520
Хишиг-өндөр	79804	4119	3206	0	48050	24429
Хутаг-Өндөр	109379	4631	9644	7	59693	35404
Бүгд	1080060	50870	70926	265	629378	328621

Хүснэгт II.14.6 Хорогдсон төл, төрлөөр, сумаар

Сум	Хорогдсон төл, толгой					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Булган	641	10	27	0	297	307
Баян-Агт	7731	113	198	1	2822	4597
Баяннуур	736	62	19	0	346	309
Бугат	457	5	23	0	195	234
Бүрэгхангай	489	17	5	0	234	233
Гурван булаг	4169	11	19	0	3114	1025
Дашинчилэн	917	17	21	0	565	314
Могод	5000	326	315	0	3160	1199
Орхон	4365	59	96	0	2775	1435
Рашаант	2911	31	64	0	1463	1353
Сайхан	1172	97	115	4	698	258
Сэлэнгэ	73	1	11	0	38	23
Тэшиг	682	118	107	0	205	252
Хангал	592	16	84	0	188	304
Хишиг-өндөр	4183	319	142	0	2094	1628
Хутаг-Өндөр	645	63	77	1	269	235
Бүгд	34763	1265	1323	6	18463	13706

Хүснэгт II.14.8 Зүй бусаар хорогдсон том мал, төрлөөр, оноор

Малын төрөл	Хорогдсон том мал, толгой			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII
Бүгд	58212	85466	115945	1.8	2.5	3.4
Адуу	5240	9015	17193	2.0	3.3	6.6
Үхэр	6870	10015	24322	2.4	3.4	8.6
Тэмээ	6	8	15	0.5	0.6	1.1
Хонь	26603	41150	43052	1.6	2.2	2.4
Ямаа	19493	25278	31363	2.0	2.4	3.1

Хүснэгт II.14.9 *Хорогдсон том мал, төрлөөр, сумаар, 2018 оны 12-р сарын байдлаар*

Сум	Хорогдсон том мал						Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	2119	155	880	0	755	329	3.4	2.9	10.1	0.0	2.5	1.7
Баян-Агт	6711	442	1817	1	2431	2020	2.3	2.4	8.4	5.6	1.5	2.1
Баяннуур	3784	453	568	0	1495	1268	3.4	7.0	6.6	0.0	2.6	3.3
Бугат	4733	466	2317	0	1054	896	4.3	4.7	12.6	0.0	2.1	2.8
Бүрэгхангай	6009	816	1395	0	1737	2061	2.2	4.5	6.9	0.0	1.2	2.3
Гурван булаг	21909	2491	2444	0	10341	6633	6.8	12.0	19.8	0.0	5.7	6.2
Дашинчилэн	4185	711	673	0	1432	1369	1.9	5.0	5.5	0.0	1.1	2.0
Могод	27966	5958	5685	4	10722	5597	9.0	20.6	28.6	8.5	5.6	8.1
Орхон	7793	739	1399	0	2970	2685	2.5	2.6	5.1	0.0	1.9	2.5
Рашаант	7723	889	1037	9	3058	2730	4.1	6.7	11.5	3.0	3.0	4.3
Сайхан	3724	534	508	0	1526	1156	1.1	1.4	2.6	0.0	0.7	1.5
Сэлэнгэ	314	33	75	0	111	95	0.4	0.4	0.4	0.0	0.3	0.4
Тэшиг	851	108	161	0	259	323	1.0	1.5	0.8	0.0	0.8	1.4
Хангал	1721	98	699	0	517	407	1.9	1.6	3.8	0.0	1.5	1.3
Хишиг-өндөр	14601	3192	4424	0	3797	3188	6.1	15.2	27.3	0.0	3.0	4.3
Хутаг-Өндөр	1802	108	240	1	847	606	0.6	0.6	0.8	4.2	0.6	0.6
Бүгд	115945	17193	24322	15	43052	31363	3.4	5.9	8.6	11.1	2.4	3.1

Хүснэгт II.14.9 *Өвчнөөр хорогдсон том мал, сумаар, 2018 оны 12-р сарын байдлаар*

Сум	Хорогдсон том мал						Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	269	0	229	0	33	7	12.7	0.0	26.0	0.0	4.4	2.1
Баян-Агт	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баяннуур	2	0	2	0	0	0	0.1	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0
Бугат	15	2	13	0	0	0	0.3	0.4	0.6	0.0	0.0	0.0
Бүрэгхангай	451	9	49	0	216	177	7.5	1.1	3.5	0.0	12.4	8.6
Гурван булаг	203	0	180	0	19	4	0.9	0.0	7.4	0.0	0.2	0.1
Дашинчилэн	104	0	0	0	104	0	2.5	0.0	0.0	0.0	7.3	0.0
Могод	332	0	0	0	332	0	1.2	0.0	0.0	0.0	3.1	0.0
Орхон	12	1	4	0	7	0	0.2	0.1	0.3	0.0	0.2	0.0
Рашаант	896	33	576	0	128	159	11.6	3.7	55.5	0.0	4.2	5.8
Сайхан	574	57	233	0	180	104	15.4	10.7	45.9	0.0	11.8	9.0
Сэлэнгэ	1	0	1	0	0	0	0.3	0.0	1.3	0.0	0.0	0.0
Тэшиг	64	5	23	0	19	17	7.5	4.6	14.3	0.0	7.3	5.3
Хангал	12	1	10	0	1	0	0.7	1.0	1.4	0.0	0.2	0.0
Хишиг-өндөр	1	0	1	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хутаг-Өндөр	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бүгд	2936	108	1321	0	1039	468	2.5	0.6	5.4	0.0	2.4	1.5

Хүснэгт II.14.10 *Хорогдсон хээлтээгч, сумаар, 2018 оны 12-р сарын байдлаар*

Сум	Хорогдсон том мал						Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	145	6	33	0	63	43	6.8	3.9	3.8	0	8.3	13.1
Баян-Агт	2128	178	587	0	761	602	31.7	40.3	32.3	0	31.3	29.8
Баяннуур	1230	117	218	0	512	383	32.5	25.8	38.4	0	34.2	30.2
Бугат	686	81	286	0	168	151	14.5	17.4	12.3	0	15.9	16.9
Бүрэгхангай	210	13	53	0	82	62	3.5	1.6	3.8	0	4.7	3
Гурван булаг	515	38	12	0	315	150	2.4	1.5	0.5	0	3	2.3
Дашинчилэн	613	124	109	0	197	183	14.6	17.4	16.2	0	13.8	13.4
Могод	6989	1538	1729	2	2313	1407	25	25.8	30.4	50	21.6	25.1
Орхон	1601	125	360	0	615	501	20.5	16.9	25.7	0	20.7	18.7
Рашаант	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сайхан	1141	88	46	0	587	420	30.6	16.5	9.1	0	38.5	36.3
Сэлэнгэ	209	21	51	0	67	70	66.6	63.6	68	0	60.4	73.7
Тэшиг	42	4	6	0	14	18	4.9	3.7	3.7	0	5.4	5.6
Хангал	213	20	89	0	50	54	12.4	20.4	12.7	0	9.7	13.3
Хишиг-өндөр	8809	1889	2838	0	2136	1946	60.3	59.2	64.2	0	56.3	61
Хутаг-Өндөр	896	39	103	0	432	322	49.7	36.1	42.9	0	51	53.1
40674	25427	4281	6520	2	8312	6312	21.9	24.9	26.8	0.0	19.3	20.1

Хүснэгт II.14.11 *Мал эмнэлгийн үйл ажиллагаа*

Бүтээгдэхүүний төрөл	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Үзлэг шинжилгээ	Шинжилсэн арга	Хэрэгцээнд тохирсон
Мах, махан бүтээгдэхүүн	мян.кг	5439.30	5439.30	Мэдэрхүй лабораторийн шинжилгээ	5439.30
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	мян.кг	120.8	120.8	Мэдэрхүй лабораторийн шинжилгээ	120.83
Ноос, ноолуур	мян.кг	614.3	614.3	мэдрэхүй, аскол	614.3
Арьс, шир	мян.ш	246.9	246.9	мэдрэхүй, аскол	246.9
Дайвар	мян.кг	98.7	98.7	мэдрэхүй	98.7
Өндөг	ш	14.0	14.0	мэдрэхүй аскол	14
Адуу	толгой	5652	5652	үзлэг	5652
Үхэр	толгой	9610	9610	үзлэг	9610
Хонь	толгой	101238	101238	үзлэг	101238
Ямаа	толгой	15970	15970	үзлэг	15970
Гахай	толгой	6	6	үзлэг	6

II.15 ГАЗАР ТАРИАЛАН

Хүснэгт II.15.1 *Тариалсан талбай төрлөөр, га*

Ургамлын төрөл	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2018/2017
Үр тариа	32294.5	37713.4	37651.8	42992.7	42259.1	98.3
Төмс	646.3	497	518.5	382.89	323.88	84.6
Хүнсний ногоо	325.3	268.9	262.9	146.11	149.58	102.4
Тэжээлийн ургамал	484	359	405.6	288	910.5	316.1
Техникийн ургамал	3449	2282	2731	4496	4641.2	103.2
Эмийн ургамал	0	0	556	253.5	3.1	1.2
Дүн	37199.1	41120.3	42125.8	48559.2	48287.3	99.4

Хүснэгт II.15.2 Тариалсан талбай сумаар, төрлөөр, га 3-р улирлын байдлаар

Сум, дүүрэг	Үр тариа	Үүнээс:					
		Буудай	Арвай	Овьёос	Хөх тариа	Бог будаа	Бусад
Булган							
Баян-Агт	1968	1966					2
Баяннуур	300	300					
Бугат	1327.6	1294		33.6			
Бүрэгхангай	1647	1595		52			
Гурван булаг							
Дашинчилэн	600	1666					
Могод	100	100					
Орхон	2593	2580	1	12			
Рашаант	6926	6920				6	
Сайхан							
Сэлэнгэ	5967	8255	20	244		21	
Тэшиг	5945	7244					
Хангал	1375.5	1290	17.5	51.5		8	8.5
Хишиг-өндөр	1597	2065					
Хутаг-Өндөр	11913	19890.86	142	47			
Дүн	42259.1	55165.86	180.5	440.1		35	8.5

Хүснэгт II.15.3 Тариалсан талбай сумаар, төрлөөр, га 3-р улирлын байдлаар

Сум, дүүрэг	Хүнсний ногоо	Үүнээс:					
		Байцаа	Лууван	Шар манжин	Улаан манжин	Сонгино	Сармис
Булган	7.01	1	2	2		1	0.01
Баян-Агт	3.4	1	1	0.9		0.5	
Баяннуур	5.943	0.1	0.99	0.5	0.395	0.613	
Бугат	4.04		0.43	1.42	1.36	0.46	0.25
Бүрэгхангай	8	1.22	2	2	0.5	0.9	
Гурван булаг	0.5	0.05	0.1	0.1	0.05	0.2	
Дашинчилэн	9.5	2	2	2	0.5	1	1
Могод	1.52	0.5	0.5	0.5	0.01	0.01	
Орхон	31	7	6	8	5	2	
Рашаант	2.6	0.2	0.3	0.6	0.28	0.45	
Сайхан	0.52	0.1	0.2	0.2	0.01	0.01	
Сэлэнгэ	21.95	3	4.7	3.48	2	6.02	0.25
Тэшиг	7	2	2	1	0.5	0.5	
Хангал	18.5	3	5	3	2	2.6	0.1
Хишиг-өндөр	4.6	2	2	0.5	0.1		
Хутаг-Өндөр	23.5	5	5	3.1	3	2	1
Дүн	149.583	28.17	34.22	29.3	15.705	18.263	2.61

Хүснэгт II.15.3 Үргэлжлэл

Сум, дүүрэг	Үүнээс:						
	Өргөст хэмх	Улаан лооль	Тарвас	Амтатгуа	Хулуу	Чинжүү	Бусад
Булган	0.5	0.5					
Баян-Агт							
Баяннуур	0.81	1.425	1.11				
Бугат							0.12
Бүрэгхангай	0.5	0.5				0.1	0.28
Гурван булаг							
Дашинчилэн	0.5	0.3	0.05	0	0.05	0.05	0.05
Могод							
Орхон	1	1	0.2		0.1	0.1	0.6
Рашаант	0.17	0.2					0.4
Сайхан							
Сэлэнгэ	0.2	0.2	0.51		0.02	0.06	1.51
Тэшиг	0.5	0.5					
Хангал	1	1	0.7			0.1	
Хишиг-өндөр							
Хутаг-Өндөр	2	2.2	0.1			0.1	
Дүн	7.18	7.825	2.67	0	0.17	0.51	2.96

Хүснэгт II.15.4 Тариалсан талбай, сумаар, төрлөөр, (га) 3-р улирлын байдлаар

Сум	Төмс	Тэжээлийн ургамал	Техникийн ургамал	Эмийн ургамал
Булган	35			
Баян-Агт	6.1	12.5		
Баяннуур	1.88			
Бугат	33.6	108	40	
Бүрэгхангай	17		1339	
Гурван булаг	3			
Дашинчилэн	16			3.1
Могод	3.9	40	40	
Орхон	36	118		
Рашаант	4.3	200	1560	
Сайхан	2.4			
Сэлэнгэ	29	282	689.2	
Тэшиг	8			
Хангал	29.5			
Хишиг-өндөр	2			
Хутаг-Өндөр	96.2	150	973	
Дүн	323.88	910.5	4641.2	3.1

Хүснэгт II.15.4 Тариалсан талбай өрхөөр, га

Сум, дүүрэг	Тариалалт хийсэн өрхийн тоо	Тариалсан талбай / га /				
		Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Техникийн ургамал	Тэжээлийн ургамал
Булган	114		35	7.01		
Баян-Агт	20	20	6.1	3.4		12.5
Баяннуур	26		1.88	4.993		
Бугат	6	33.6	33.6	4.04		75
Бүрэгхангай	29		17	8	487	
Гурван булаг	4		3	0.5		
Дашинчилэн	46		16	9.5		
Могод	3		3.9	1.52		
Орхон	40	190	36	31		8
Рашаант	19		4.3	2.6	230	
Сайхан	1		2.4	0.52		
Сэлэнгэ	102	1023	29	21.95	313.2	
Тэшиг	24	1050	5	4		
Хангал	18	5	29	18.5		
Хишиг-өндөр	10		2	4.6		
Хутаг-Өндөр	49	602	96.2	23.5		
Дүн	511	2923.6	320.38	145.633	1030.2	95.5

Хүснэгт II.15.4 Тариалсан талбай аж ахуйн нэгж байгууллагаар, га

Сум, дүүрэг	Тариалалт хийсэн ААНБ-ын тоо	Тариалсан талбай / га /				
		Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Техникийн ургамал	Тэжээлийн ургамал
Булган	0					
Баян-Агт	2	1948				
Баяннуур	5	300		0.95		
Бугат	2	1294			40	33
Бүрэгхангай	8	1647			852	
Гурван булаг	0					
Дашинчилэн	2	600				
Могод	1	100			40	40
Орхон	7	2403				110
Рашаант	14	6926			1330	200
Сайхан	0					
Сэлэнгэ	12	4944			376	282
Тэшиг	12	4895	3	3		
Хангал	5	1370.5	0.5			
Хишиг-өндөр	3	1597				
Хутаг-Өндөр	21	11311			973	150
Дүн	94	39335.5	3.5	3.95	3611	815

Хүснэгт II.15.5 Тариалсан талбай төрлөөр, өрхөөр, га

Ургамлын төрөл	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2018/2017
Үр тариа	2837.5	2845.8	3584.3	2923.6	81.6
Төмс	436.1	426.5	328.143	320.38	97.6
Хүнсний ногоо	243	234.7	131.2954	145.633	110.9
Тэжээлийн ургамал	93	126	114	95.5	83.8
Техникийн ургамал	700	499	644	1030.2	160.0
Дүн	4309.6	4132	4801.7384	4515.313	94.0

Хүснэгт II.15.5 Тариалсан талбай төрлөөр, аж ахуйн нэгж байгууллагаар, га

Ургамлын төрөл	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2018/2017
Үр тариа	34875.8	34806	39408.4	39335.5	99.8
Төмс	60.9	92	54.75	3.5	6.4
Хүнсний ногоо	25.55	28.2	14.817	3.95	26.7
Тэжээлийн ургамал	266	279.6	174	815	468.4
Техникийн ургамал	1582	2232	3852	3611	93.7
Дүн	36810.25	37437.8	43503.967	43768.95	100.6

Хүснэгт II.15.6 Хураасан ургац, төрлөөр, оноор, (тн)

Ургамлын төрөл	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2018/2017
Үр тариа	27873.8	13010.5	33976.8	26124.3	57811.8	221.3
Төмс	6134.05	3337.65	3033.8	3623.2	4362.4	120.4
Хүнсний ногоо	2271.8	1546.6	1287.8	993.49	1234	124.2
Тэжээлийн ургамал	101.5	96	252.7	796.9	3512.8	440.8
Техникийн ургамал	831	20	390	784	1466	187.0
Дүн	37212.15	18010.75	38941.1	32321.89	68387	211.6

Хүснэгт II.15.7 Хураасан ургац, сумаар, төрлөөр, (тн)

Сум, дүүрэг	Үр тариа	Үүнээс:					
		Буудай	Арвай	Овьёос	Хөх тариа	Бог будаа	Бусад
Булган							
Баян-Агт	2913	2913					
Баяннуур	30	30					
Бугат	2480.2	2355.2		125			
Бүрэгхангай	3026	2930		96			
Гурван булаг							
Дашинчилэн	1020	1020					
Могод	1020	1020					
Орхон	3220	3210		10			
Рашаант	6514	6508			6		
Сайхан							
Сэлэнгэ	7224	6962	8	229	25		
Тэшиг	8188.6	8188.6					
Хангал	2386	2199	14	160	8	5	
Хишиг-өндөр	2101	2101					
Хутаг-Өндөр	17689	17470	156	63			
Дүн	57811.8	56906.8	178	683	39	5	0

Хүснэгт II.15.7 Хураасан ургац, сумаар, төрлөөр, (тн)

Сум, дүүрэг	Хүнсний ногоо	Үүнээс:					
		Байцаа	Лууван	Шар манжин	Улаан манжин	Сонгино	Сармис
Булган	86.3	27.5	28.1	13.1	0	12	4.4
Баян-Агт	6.91	1.22	0.91	0.66		4.12	
Баяннуур	5.15	0.4	0.9	0.98	0.88	0.338	
Бугат	7.78		0.27	6.71		0.7	
Бүрэгхангай	88.19	9.79	10.9	12.6	11.4	11.8	0
Гурван булаг	3	0.9	0.6	0.9	0.3	0.3	0
Дашинчилэн	73.76	2.3	34.42	25	0.5	8	0.5
Могод	7.2	3.2	1	1	1	1	
Орхон	229.5	70	54.1	22.5	45	19	0
Рашаант	16.17	0	7.1	4.07	2.42	1.28	0
Сайхан	0.2	0.04	0.08	0.08			
Сэлэнгэ	227.88	27.65	60.6	41.5	17.33	69.7	2.5
Тэшиг	127.2	45	15.5	19.1	14	11	
Хангал	119.16	37.8	42.05	14.1	6.85	4.5	
Хишиг-өндөр	1.669	0.25	0.195	0.18	0.276	0.118	0
Хутаг-Өндөр	234	31.2	111.1	56.6	2.2	31.6	
Дүн	1234.069	257.25	367.825	219.08	102.156	175.456	7.4

Хүснэгт II.15.7 Үргэлжлэл

Сум, дүүрэг	Үүнээс:						
	Өргөст хэмх	Улаан лооль	Тарвас	Амтатгуа	Хулуу	Чинжүү	Бусад
Булган	0.607	0.593					
Баян-Агт							
Баяннуур	0.6	0.382	0.67				
Бугат	0	0			0	0.1	0.12
Бүрэгхангай	10	8	0		4	9.7	0.28
Гурван булаг	0			0	0		
Дашинчилэн	1.25	0.39	0.5	0.4	0.3	0.2	0.05
Могод							
Орхон	4.2	5.3		3	1	5.4	0.6
Рашаант	0.36	0.68				0.26	0.4
Сайхан							
Сэлэнгэ	1.9	0.4	3.1	0.3	0.4	2.5	1.51
Тэшиг	10.2	12.4					
Хангал	8.45	5.31	0.1			0	
Хишиг-өндөр	0.65						
Хутаг-Өндөр	1	0.3					
Дүн	39.217	33.755	4.37	3.7	5.7	18.16	2.96

Хүснэгт II.15.4 Тариалсан талбай, сумаар, төрлөөр, (га)

Сум	Төмс	Тэжээлийн ургамал	Техникийн ургамал	Эмийн ургамал	Бэлтгэсэн өвс	Гар тэжээл
Булган	389.7				3431	152.7
Баян-Агт	54	63.8			5103	18
Баяннуур	0.87				1553	15
Бугат	426	539	130		5475	104
Бүрэгхангай	162		492		1356	178.2
Гурван булаг	45.5	0			1645	41
Дашинчилэн	143	0		0.2	1246	81.9
Могод	16				1973	887.5
Орхон	360	35	60		5523	455.7
Рашаант	31	155	315		1693	146.1
Сайхан	0.5				2767	767.5
Сэлэнгэ	306.16	2000	309		9010	174.5
Тэшиг	97.98				17900	10.5
Хангал	590.5				12407	49.5
Хишиг-өндөр	2.73				1946	457.4
Хутаг-Өндөр	1736.5	720	160		14584	99.4
Дүн	4362.44	3512.8	1466	0.2	87618.5	3639.17

Статистикийн мэдээллийг хэрхэн авах вэ?

www.1212.mn Статистикийн мэдээллийн нэгдсэн сан
bulgan.nso.mn Хэлтсийн вэб сайт

Ухаалаг гар утас, таблет ашиглан статистикийн мэдээлэл авах ezStat аппликейшн

Статистикийн хэвлэл бүтээгдэхүүнийг унших Монстат аппликейшн

www.nso.mn сайтад бүртгүүлснээр цахим шуудангаар тогтмол авч болно.

[www.facebook.com/pages/ Статистик-Мэдээлэл](http://www.facebook.com/pages/Статистик-Мэдээлэл)
[www.facebook.com/pages/Булган аймагын засаг даргын дэргэдэх статистикийн хэлтэс](http://www.facebook.com/pages/Булган_аймгийн_засаг_даргын_дэргэдэх_статистикийн_хэлтэс)

www.twitter.com/statistic_mn

1900-1212
1 минут = 200 төгрөг

70342766

СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГДСЭН САН
WWW.1212.MN

Хаяг:	Address
Монгол улс, Булган аймаг, Булган сум,	Statistics office, №105, 106
Засаг даргын тамгын газар, 105, 106 тоот	Governers office Bulgan sum,
Статистикийн хэлтэс	Bulgan aimag, Mongolia
Утас:	Phone:
70342766	70342766
И-мэйл:	E-mail:
bulgan@nso.mn	bulgan@nso.mn
вэб:	Web:
www.bulgan.nso.mn	www.bulgan.nso.mn